Nota reserves 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

Samenvatting 3

Overzichten reserves 6

ALGEMENE RESERVES 7

RESERVES DEKKING ALGEMENE DIENST 12

BESTEMMINGSRESERVES 15

RESERVES DEKKING AFSCHRIJVINGSLASTEN 71

Bijlage 1 – Overzicht reserves 93

Samenvatting

Inleiding

In onze financiële verordening (artikel 212 van de Gemeentewet) staat dat we elk jaar een nota reserves opstellen. Dat doen we altijd tegelijk met de programmabegroting, zodat de bestuurlijke processen van deze producten op elkaar aansluiten. De nota reserves geeft inzicht in het doel, het meerjarig verloop en de omvang van de reserves.

Soorten reserves

De reserves zijn het eigen vermogen van de gemeente. Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) onderscheidt twee soorten reserves:

- algemene reserves
- bestemmingsreserves

De algemene reserves zijn bedoeld voor het opvangen van risico's en incidentele tekorten zoals jaarrekeningtekorten. De algemene reserve is de financiële buffer van de gemeente.

Bestemmingsreserves zijn geoormerkt voor een bepaalde doelstelling. We onderscheiden twee soorten bestemmingsreserves: 'gewone' bestemmingsreserves en bestemmingsreserves voor de afdekking van afschrijvingslasten.

Rente

We schrijven alleen rente bij op de algemene reserves en op de bestemmingsreserves voor de afdekking van afschrijvingslasten. Daarmee zorgen we ervoor dat deze reserves op peil blijven. We gebruiken het volgende rentepercentages voor de diverse reserves:

- 1,5% voor de algemene reserve en de bestemmingsreserves voor de afdekking van afschrijvingslasten.
- 1,5% voor de algemene bedrijfsreserve van het grondbedrijf (ABR). Dit percentage is gekoppeld aan het rentepercentage dat we aan grondcomplexen toerekenen.

Vervallen reserves

Met ingang van 1 januari 2020 kunnen de volgende reserves vervallen:

- Kosten en risico's herindeling Maasdonk
- Depressie preventie
- Hervormingen cultuur
- ISV-3
- Quick wins binnenhavens
- E-dienstverlening

Een uitgebreide toelichting staat in de reservestaten verderop. Er is één kleinere reserve waarvan we voorstellen om deze eind 2019 op te heffen. Het saldo is te klein om apart te blijven beheren in een reserve. De middelen kunnen worden overgebracht naar de algemene reserve. Het gaat om post Arbeidsmarktvraagstukken (€ 7.000). Het betreft een kleine restpost uit het verleden.

Nieuwe reserves

In 2019 hebben we de volgende nieuwe reserves gevormd:

- Participatiebevordering
- Investeringsfonds stadshart Oss
- Investeringsfonds duurzaamheid
- Strategische aankopen grondbedrijf

In de reservestaten verderop staat een uitgebreide toelichting.

Voorstel (wijzigingen in) toevoegingen en onttrekkingen

Deze nota reserves bevat een aantal (wijzigingen in) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves die de gemeenteraad nog niet heeft vastgesteld. Deze hebben we allemaal als voorstel in de programmabegroting 2019–2022 opgenomen.

Ontwikkelingen reserves

De volgende tabel laat de meerjarige ontwikkeling van de reserves zien. Een gedetailleerd overzicht per reserve staat in de afzonderlijke reservestaatjes hierna en in de bijlage aan het eind.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserves	35.920	40.149	44.751	48.269	49.745
Reserves ter dekking van de algemene dienst	17.779	15.864	14.057	12.362	10.775
Bestemmingsreserves	38.324	37.370	34.992	33.214	31.528
Bestemmingsreserves voor de afdekking van afschrijvingslasten	23.599	22.662	21.896	21.125	21.727
Totaal reserves	**115.622**	**116.046**	**115.696**	**114.969**	**113.775**

Algemene reserves

De algemene reserves stijgen van 36mln naar 50mln. Hieronder vallen de algemene vrije reserve en de algemene reserve risico's grondbedrijf (ABR).

De grootste daling van de algemene vrije reserve zit in de jaren 2019 en 2020. Dan onttrekken we respectievelijk 3,0mln en 1,3mln. De grootste posten zijn:

- Jeugdhulp
- Begeleid wonen
- Aanpak huiselijk geweld
- Aanpak voor mensen met een zorgprofiel

De algemene reserve voldoet elk jaar aan de norm van 10% van de algemene uitkering (€ 17,6 miljoen).

De ABR laat een forse stijging zien: van 11,6mln op 1 januari 2019 naar afgerond 25,3mln eind 2023. Dat heeft vooral te maken met de gewijzigde systematiek voor winstnemingen uit de grondexploitaties op basis van uitspraken in de notitie grondexploitaties van de commissie BBV.

Reserves ter dekking van de algemene dienst

Deze reserves dalen van 17,8mln naar 10,8mln. De daling zit vooral in de reserve afloop gaswinstuitkering Maaslandgas. Met het geld in deze reserve vangen we het vervallen van de dividenduitkering van NV Maaslandgas stapsgewijs op.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves dalen per saldo van afgerond 38,3mln naar afgerond 31,5mln. De mutatie van de reserves zijn heel wisselend. We lichten de grootste hieronder toe.

De reserves die het meest stijgen zijn:

- Mobiliteit: 1,7mln
- Investeringsfonds Stadshart Oss: 1,5mln
- Koploperproject Ravenstein-Lith: 1,3mln

De reserves met de grootste dalingen zijn:
- Beschermd wonen: 6,5mln
- Groenfonds landelijk gebied: 1,3mln
- Doelmatigheid: 1,2mln

Bestemmingsreserves voor de afdekking van afschrijvingslasten
De reserves voor de afdekking van afschrijvingslasten laten een licht dalend verloop zien. Dit hangt samen met de afnemende boekwaarde van de bijbehorende investeringen.

Onderzoek besteding reserves

We beschikken over diverse reserves waarvan wij de noodzaak en het niveau opnieuw willen onderzoeken. Wellicht kunnen gelden besteed worden aan ambities in het coalitieakkoord. Omdat de berekeningen en het onderzoek complex zijn willen we daar meer tijd voor nemen. Het gaat om de volgende reserves:

- Geluid (€ 578.000). De reserve is onder meer bedoeld voor het geluidsbelevingsproject in het centrum. We onderzoeken in hoeverre dit bedrag kan worden besteed aan ambities in het stadscentrum.
- Carnavalsloodsen (€ 57.000). De reserve wordt al jarenlang niet gebruikt en er is geen bestedingsplan. We onderzoeken of deze middelen via een andere weg besteed kunnen worden aan cultuur en/of evenementen.
- Onderwijshuisvesting (€ 397.000). De reserve wordt al jarenlang niet gebruikt en er is geen bestedingsplan. We onderzoeken of deze middelen via een andere weg besteed kunnen worden aan onderwijshuisvesting.
- WGA (€ 86.000). We onderzoeken of de reserve kan vrijvallen.

Overzichten reserves

ALGEMENE RESERVES

Algemene vrije reserve (72003)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve is bestemd voor het opvangen van algemene risico's en fluctuaties in de rekeningresultaten.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De norm voor de algemene reserve is 10% van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Op basis van de meicirculaire 2019 is deze norm afgerond € 17,5 miljoen. Dit is inclusief het sociaal domein.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	25.028	375	490	-2.974	22.919
2020	22.919	344	0	-1.305	21.958
2021	21.958	329	0	-158	22.129
2022	22.129	332	0	0	22.461
2023	22.461	337	0	0	22.798

Toelichting op het meerjarenbeeld

Binnen de algemene reserve moeten we daarnaast nog rekening houden met :

- bedrag van € 1.887.000 voor de transformatie Jeugd. Deze is nog niet concreet begroot.
- begroot tekort in 2020 van € 3.173.000. Ook deze moet onttrokken worden uit de algemene reserve.
- bedrag tussen € 0,3 en € 1 miljoen in verband met boete Attero.

Hiermee rekening houdend daalt het saldo van de reserve naar € 16 miljoen.
Hiermee komen we (tijdelijk) onder de vastgestelde norm.

Aanpassing beginsaldo 2019
Het beginsaldo van 2019 van € 21.552.000 is verhoogd met de saldobestemming vanuit de jaarrekening 2018. Dit betrof een bedrag van € 3.476.000.

2019
We storten een bedrag van € 490.000 omdat kosten voor de omgevingswet en-visie doorschuiven van 2019 naar 2020.

De onttrekking van € 2.974.000 bestaat uit:

- verwacht tekort jeugdzorg: € 969.000
- Proeftuin Ruwaard: € 100.000
- HBO in Oss: € 100.000
- Veilig Thuis: € 180.000
- Wonen met begeleiding: € 709.000
- Invoering Omgevingswet: € 750.000
- Intensievere aanpak voor mensen met een zorgprofiel: € 160.000. Dit bedrag storten we in de reserve participatiebevordering.
- Onderzoeksbudget cultuureducatie VO: € 5.000

2020

De onttrekking van € 1.305.000 bestaat uit:

- Proeftuin Ruwaard: € 100.000
- HBO in Oss: € 100.000
- Wonen met begeleiding: € 600.000
- Muziek in de klas: € 15.000
- Omgevingswet en -visie: € 490.000

2021

De onttrekking van € 158.000 bestaat uit:

- Proeftuin Ruwaard: € 100.000
- HBO in Oss: € 58.000

Zit er voldoende geld in de reserve? *nee*

Moet de reserve aangevuld worden? ja, door inzet van de algemene reserve voor het begrotingstekort in 2020 dalen we onder de norm. Op termijn moet dit weer worden aangevuld.

Kan de reserve verlaagd worden? nee

Algemene reserve risico's grondbedrijf (72095)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve (ABR) is het weerstandsvermogen voor de risico's die zich binnen het grondbedrijf kunnen voordoen. Dat kunnen project specifieke risico's (b.v. een vervuiling in de grond) of conjuncturele risico's (b.v. een hogere rente of een lagere grondprijs) zijn.

Bij het najaarsbericht grondbedrijf 2018 is een nieuwe methode voor risicomanagement (Monte-Carlomethode) binnen het grondbedrijf vastgesteld. Hiermee is een eenduidig risicobeleid gerealiseerd waarbij alle risico's van de grondexploitaties worden meegenomen in plaats van verspreiding op diverse plaatsen. Hierdoor kunnen we ons in principe beperken tot één risicoreserve voor het grondbedrijf.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Op basis van die nieuwe methode is de minimale ondergrens van de ABR per 1 januari 2020 op € 6,05 miljoen berekend. Dat bedrag moet beschikbaar blijven als buffer. De verwachting is dat de stand van de ABR op 1 januari 2020 uit zal komen op € 13,0 miljoen. Op basis daarvan kan een afroming van € 6,95 miljoen plaatsvinden in 2020. We stellen voor om € 6,57 miljoen af te romen bij de begroting 2020.
Ieder jaar zal bij de begroting op basis van geactualiseerde cijfers bezien worden wat de minimale ondergrens moet zijn en welk bedrag in desbetreffend begrotingsjaar kan worden afgeroomd.

Indien bij de jaarrekening (2019) blijkt dat de afroming te hoog is ingeschat dan zal de minimale omvang van de reserve tijdelijk onder het minimum uitkomen en zal dit een drukkend effect hebben op de toekomstige afromingen.

Meerjarig neemt de omvang van de ABR geleidelijk toe tot € 26,9 miljoen per 1 januari 2024. Daarbij is rekening gehouden met genoemde afroming van de ABR in 2020 voor bepaalde investeringsprojecten en voor het afdekken van het tekort bij afval. Voor verliesgevende grondexploitaties hebben we een verliesvoorziening gevormd. Daarnaast hebben we ook nog een risicoreserve Heesch West.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	11.646	140	6.734	-5.519	13.001
2020	13.001	156	11.705	-6.670	18.191
2021	18.191	218	4.314	-102	22.621
2022	22.621	271	3.017	-102	25.807
2023	25.807	310	2.642	-1.812	26.947

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen
De stortingen zijn de tussentijdse verwachte winstnemingen uit de grondexploitaties. In 2019 is daarnaast nog een storting gedaan in verband met boekwinst op de verkoop van beheersgronden.

Onttrekkingen 2019

De onttrekking in 2019 heeft voor € 4,6 miljoen betrekking op afroming ABR begroting 2019. Dit betreft de vorming van het investeringsfonds Stadshart Oss € 2,0 miljoen, het investeringsfonds duurzaamheid € 0,6 miljoen, de reserve strategische aankopen € 0,5 miljoen en € 1,5 miljoen voor de nieuwe verliesgevende exploitatie de Schelversakker.
Daarnaast is voor circa € 0,4 miljoen onttrokken in verband met hoger verwachte verliezen bij de complexen centrumplan Berghem, Groenstraat Haren, winkel centrum de Ruwert, centrumplan Lith en Geffen. Verder is in 2019 voor € 0,5 miljoen aan kosten gemaakt t.b.v. programmaprojecten (IMVA voorbereidingskosten toekomstige grondexploitaties).

2020

De onttrekking 2020 heeft voor € 6,568 miljoen betrekking op de voorgestelde afroming in het kader van de begroting 2020. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:
- aanvulling investeringsfonds Stadshart Oss € 1,5 miljoen;
- storting in reserve Koploperproject Ravenstein - Lith € 1,3 miljoen;
- herontwikkeling Hooghuis Ravenstein € 1,55 miljoen;
- ontwikkeling Kapelaan Nausstraat € 0,7 miljoen;
- storting in reserve strategische aankopen € 0,5 miljoen;
- onderzoekskosten Noordelijke randweg € 0,15 miljoen;
- afdekking tekort bij afval € 0,868 miljoen.

Daarnaast wordt de voorziening IMVA (programmaprojecten) met € 100.000 verhoogd ten laste van de ABR en € 2.500 voor de campagne "Wonen in Oss".

2021 t/m 2023

Vanaf 2020 wordt de voorziening IMVA (programmaprojecten) elk jaar met € 100.000 verhoogd ten laste van de ABR en wordt jaarlijks € 2.500 ingezet voor de campagne "Wonen in Oss".
In 2023 wordt ook € 1,71 aan de ABR onttrokken ten behoeve van een storting in de bestemmingsreserve voor de brede school in Lith.

Stand ABR

De komende jaren verwachten we een forse stijging van de ABR. Echter dit betreft een theoretische berekening. De saldo's zijn gebaseerd op de huidige inschattingen van de verkoop van gronden dit jaar en de komende jaren. Als de economie verslechtert dan heeft dit een (fors) effect op de verkopen. Derhalve is hierbij een winstwaarschuwing op zijn plaats.

Jaarlijks bepalen we de minimale omvang van de ABR op basis van de Monte-Carlomethode en bezien we welk bedrag afgeroomd kan worden. Indien bij de jaarrekening (2019) blijkt dat de afroming te hoog is ingeschat dan zal de minimale omvang van de reserve tijdelijk onder het minimum uitkomen en zal dit een drukkend effect hebben op de toekomstige afromingen.

Voor een meer gedetailleerde toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid in de programmabegroting 2020-2023 en het najaarsbericht grondbedrijf 2019.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	ja

RESERVES DEKKING ALGEMENE DIENST

Afloop gaswinstuitkering Maaslandgas (72137)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve is bestemd voor de afdekking van de vervallen dividenduitkering van NV Maaslandgas met ingang van 2009. Tot en met 2008 ontvingen we jaarlijks dividend. In 2008 heeft Essent de jaarlijkse uitkering afgekocht. Dat geld hebben we in deze reserve gestort. Jaarlijks onttrekken we de dividenduitkering aan deze reserve, waarbij we het bedrag dat we onttrekken jaarlijks afbouwen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

We bouwen de reserve jaarlijks af. De onttrekking wordt elk jaar € 110.000 lager. Dit betekent dat we de laatste onttrekking in 2037 kunnen doen. We zetten de reserve in voor de reguliere begroting.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	18.126	272	0	-2.029	16.369
2020	16.369	246	0	-1.919	14.695
2021	14.695	220	0	-1.809	13.107
2022	13.107	197	0	-1.699	11.605
2023	11.605	174	0	-1.589	10.189

Toelichting op het meerjarenbeeld

In 2020 onttrekken we een bedrag van € 1.919.000 ten gunste van de reguliere begroting. Dit bedrag bouwen we jaarlijks af met € 110.000.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Deposito BNG inzake opheffing HNG (72140)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

In het verleden kregen we jaarlijks een bedrag van de HNG. Het HNG heeft de gekapitaliseerde bijdrage als deposito weggezet bij de BNG. Om administratief-technische redenen moeten we dit deposito als een reserve aanmerken. Jaarlijks halen we een bedrag uit deze reserve ten gunste van de reguliere begroting.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

We bouwen de reserve jaarlijks af. De onttrekking wordt vanaf 2019 elk jaar € 28.000 lager. Vanaf het jaar 2023 is de afbouw jaarlijks € 24.000. Dit betekent dat we de laatste onttrekking in 2030 kunnen doen. Dan is de reserve volledig besteed en is de onttrekking ook afgebouwd naar € 0.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.677	25	0	-292	1.411
2020	1.411	21	0	-264	1.168
2021	1.168	18	0	-236	950
2022	950	14	0	-208	757
2023	757	11	0	-184	584

Toelichting op het meerjarenbeeld

In 2020 onttrekken we een bedrag van € 264.000 ten gunste van de reguliere begroting. Deze onttrekking wordt jaarlijks verlaagd.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

BESTEMMINGSRESERVES

Wonen, welzijn en zorg (72179)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld voor het verbeteren van de samenwerking tussen inwoners, welzijn, zorg en gemeenten binnen het sociaal domein en voor de kanteling van zorg naar welzijn. Dit netwerk van partners versterkt de gemeenschap en geeft inwoners zelf regie en initiatief over hun leven. Door de vele bezuinigingen en de groeiende groep die zorg nodig heeft is innovatie steeds belangrijker. Daar hebben we via deze reserve budget voor.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Er is geen minimaal noodzakelijke omvang bij deze reserve aan het einde van de meerjarenraming. Afhankelijk van initiatief voorstellen kan het restant bedrag nog ingezet worden.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	548	0	0	-407	141
2020	141	0	0	-74	67
2021	67	0	0	0	67
2022	67	0	0	0	67
2023	67	0	0	0	67

Toelichting op het meerjarenbeeld

2019
De onttrekking van € 407.000 (afgerond) bestaat uit:
- overheveling naar nieuwe reserve Participatiebevordering: € 192.105 (regel-luw verstrekken uitkeringen)
- pilot werk gaat voor zorg: € 35.000
- inzet complexe casuïstiek zorg en veiligheid: € 45.000
- inzet preventie jeugd en jeugdgroepen: € 45.000
- tijdelijke vergoeding wijkpunt de Hille: € 9.500
- huis van de wijk (proeftuin Ruwaard): € 80.000

2019
De onttrekking van € 74.000 (afgerond) bestaat uit:
- aanpak structurele overlastgevers: € 65.000
- tijdelijke vergoeding wijkpunt de Hille: € 9.500

Zit er voldoende geld in de reserve? ja
Moet de reserve aangevuld worden? nee
Kan de reserve verlaagd worden? nee

Depressie preventie (72185)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld voor vroegtijdige signalering van depressie. Met het verhogen van de weerbaarheid willen we voorkomen dat mensen in een ernstige depressie terechtkomen. Daarmee willen we een zwaardere zorgbehoefte in de toekomst voorkomen.

Daarnaast heeft vroegtijdige signalering de volgende voordelen:
- Het voorkomen van verzuim bij werkgevers (maatschappelijke kosten).
- Het verkleinen van de schadelast bij verzekeraars.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat depressiepreventie helpt bij het verminderen van klachten. Preventie kan de kans op het ontstaan van een depressie met ongeveer één derde verminderen.
De doelgroep bestaat uit inwoners van Oss en omstreken (kinderen, jongeren, jongvolwassenen, volwassenen en ouderen).

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Op basis van het amendement in de raadsvergadering van 6 november 2014, is de afgelopen vijf jaar budget beschikbaar gesteld om vanaf het schooljaar 2015-2016 op alle VO-scholen in de subregio Oss/Uden/Bernheze/Meierijstad en Land van Cuijk een aanpak voor preventie van depressie te ontwikkelen.
Dit project depressiepreventie loopt tot en met 2019. Hierdoor vindt in 2019 de laatste onttrekking uit deze reserve plaats en bedraagt deze reserve eind 2019 nihil.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	60	0	0	-60	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

Eind 2014 is besloten om voor vijf jaar een jaarlijks bedrag van € 60.000 (totaal € 300.000) beschikbaar te stellen vanuit het incidenteel overschot programmabegroting 2015-2018. Dit bedrag is gestort in deze reserve depressie preventie. In 2019 vindt de laatste onttrekking uit deze reserve plaats. Echter begin 2019 is besloten om de GGZ opdracht te geven voor doorontwikkeling van het Storm-project voor de jaren 2019-2020. Voor de extra kosten hiervan was binnen de begroting dekking. Echter vanaf 2021 zijn er geen financiële middelen meer beschikbaar voor het Storm-project. Bij de programmabegroting 2020-2023 is hiervoor structureel een post nieuw beleid van € 125.733 opgenomen vanaf 2021.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Beschermd Wonen (72223)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve is noodzakelijk voor de aanpak van complexe casuïstiek in de regio. Met onze bestaande voorzieningen kunnen we geen oplossing bieden.
Op de tweede plaats zijn de gelden nodig voor het betalen van frictiekosten. Per 1 januari 2020 worden nieuwe tarieven vastgesteld welke voor alle zorgleveranciers gelijk zijn. Op dit moment zijn er tarieven per instelling. Zodra de nieuwe tarieven vastgesteld zijn zal er overleg worden opgestart met de zorginstellingen. Het doel van dit overleg is om in goed overleg te komen tot een afbouw van de huidige tarieven Raming € 2.000.000.
Tenslotte is sprake van regionale gelden. De gelden voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen worden mogelijk vanaf het jaar 2021 gedecentraliseerd naar de lokale gemeenten. Overschotten moeten dan worden verdeeld over de deelnemende regiogemeenten.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Om dit moment is nog onduidelijk hoeveel gelden we nodig hebben voor opvang complexe casuïstiek. Zoals onder het kopje beleidsdoel omschreven zullen eventuele overschotten mogelijk terugbetaald moeten worden aan de regiogemeenten. De gelden moeten dus gereserveerd blijven.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	5.022	0	3.913	-2.299	6.636
2020	6.636	0	0	-3.175	3.461
2021	3.461	0	0	-2.411	1.050
2022	1.050	0	0	-600	450
2023	450	0	0	-400	50

Toelichting op het meerjarenbeeld

We verwachten een storting in 2019 van € 3,9 miljoen. De onttrekkingen zijn gebaseerd op de oplosagenda Beschermd Wonen.
In de oplosagenda 2018-2020 worden diverse zaken benoemd waaraan de gelden worden besteed. De voorgenomen bestedingen, en dus onttrekkingen uit de bestemmingsreserve zijn:

	Toelichting	2019	2020	2021	2022	2023
1	Uren wvggz	-60.520				
2	Uitvoering Wvggz		-100.000			
3	Harmonisering tarieven frictiekosten		-1.500.000	-536.000	-200.000	
4	Opvang chronisch verslaafden		-300.000	-600.000		
5	Projectleider afstemming Wlz		-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
6	Time out voorziening		-360.000	-360.000		
7	Ambulante ondersteuning complexe casuïstiek		-330.000	-330.000	-330.000	-330.000
8	Toegang	-87.125				
9	Innovatie regelingen		-450.000	-450.000		
10	Capaciteit Wmo zorg	-100				
11	Capaciteit maatschappelijke ontwikkeling	-65.000	-65.000	-65.000		
12	Uitkering aan gemeenten	-1.900.000				
	Totaal	**-2.112.745**	**-3.175.000**	**-2.411.000**	**-600.000**	**-400.000**

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Onderwijshuisvesting (72173)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve is bedoeld voor aanpassingen (waaronder ook tijdelijke huisvesting) aan onderwijshuisvesting. Deze reserve is ontstaan doordat de onderhoudsvoorziening voor de gebouwen niet meer nodig was door de landelijke overdracht van het buitenonderhoud aan het onderwijs. Het geld uit onze voorziening hebben we toen aan deze reserve toegevoegd om voor een warme overdracht aan de schoolbesturen te kunnen zorgen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 397.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	397	0	0	0	397
2020	397	0	0	0	397
2021	397	0	0	0	397
2022	397	0	0	0	397
2023	397	0	0	0	397

Toelichting op het meerjarenbeeld

Er zijn geen onttrekkingen of stortingen begroot.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Arbeidsmarktvraagstukken (72159)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is gevormd voor de aanpak van specifieke arbeidsmarktvraagstukken. Hiervoor wordt het restantbedrag uit de voormalige reserve MSD gebruikt.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 0.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	7	0	0	0	7
2020	7	0	0	0	7
2021	7	0	0	0	7
2022	7	0	0	0	7
2023	7	0	0	0	7

Toelichting op het meerjarenbeeld

Het Actieplan Lokaal Arbeidsmarktbeleid 2016-2017 zorgde voor een impuls aan de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Gezamenlijke projecten dragen bij aan arbeidsmarktvraagstukken. Het restant van de reserve willen we besteden aan arbeidsmarktvraagstukken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	ja

Participatiebevordering (72229)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld om mensen met een bijstandsuitkering met nieuwe dienstverleningen meer te laten meedoen in de maatschappij. Daarvoor hebben we professionals nodig, die kijken en vragen naar interesses en wensen van inwoners en deze kunnen vertalen naar mogelijkheden en kansen in én voor de Osse samenleving.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 0

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x €1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	614	-522	92
2020	92	0	106	-198	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

In deze reserve bundelen we een aantal projecten: experiment regel-luw, intensievere aanpak mensen met een zorgprofiel, uitvoeringskosten nieuw inburgeringswet en teamontwikkeling Sociaal domein. De middelen zijn eerder beschikbaar gesteld, echter in de uitvoering vindt een en ander meer gefaseerd over de jaren plaats. Via de vorming van een aparte reserve blijven de gelden beschikbaar voor de realisatie van deze projecten.

Stortingen 2019
- Overheveling van reserve wonen, welzijn en zorg: €192.105 (regel-luw verstrekken uitkeringen)
- Overheveling van Algemene vrije reserve: € 160.000 (intensievere aanpak voor mensen met een zorgprofiel
- Teamontwikkeling Sociaal Domein € 155.789
- Uitvoering nieuw inburgeringswet € 106.000

Onttrekkingen 2019
- Regel-luw uitkeringen € 100.000
- Intensievere aanpak voor mensen met een zorgprofiel € 160.000
- Teamontwikkeling Sociaal Domein € 155.789
- Uitvoering nieuwe inburgeringswet € 106.000

Stortingen 2020
- Uitvoering nieuwe inburgeringswet € 106.000

Onttrekkingen 2020
- Uitvoering nieuwe inburgeringswet € 106.000
- Regel-luw uitkeringen € 92.000

Bij de jaarrekening bekijken we steeds hoe de uitvoering van projecten is gegaan: hoe verhouden de werkelijke uitgaven zich tot het budget? Verschillen verrekenen we met de reserve.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Integraal Voorzieningenbeleid (72189)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Bij de programmabegroting 2016-2019 hebben we een reserve gevormd voor de uitvoering van het Integraal Voorzieningenbeleid. Met deze reserve betalen we de volgende zaken:

- Proces-, advies- en inhuurkosten bij de uitwerking van vraagstukken rondom maatschappelijke voorzieningen.
- Eenmalige uitgaven aan accommodaties om aanpassingen te kunnen doen of knelpunten op te lossen.
- Maatregelen die bijdragen aan de clustering van buitensportaccommodaties.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 815.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.345	0	12	-516	841
2020	841	0	12	-75	778
2021	778	0	12	0	790
2022	790	0	12	0	802
2023	802	0	12	0	815

Toelichting op het meerjarenbeeld

Storting vanaf 2019

Jaarlijks wordt € 12.000 in de reserve gestort in verband met een onttrekking die in 2015 werd gedaan voor het dorpshuis in Haren. Op deze manier vullen we de reserve weer aan.

Onttrekkingen

Volgens planning wordt in 2019 uit de reserve een onttrekking gedaan voor de volgende posten:

- proceskosten diverse projecten € 99.000
- energieproblematiek MFA Oijen € 217.000
- positioneringsonderzoek theater € 30.000
- exploitatietekort 2018 de Berchplaets € 54.000
- kwartiermaker d'n Nieuwe Iemhof € 50.000
- advieskosten Raadhuis Raventein € 16.000
- Garantstelling Koppelinck € 50.000

In 2020 onttrekken we nog € 75.000 voor de kwartiermaker voor d'n Nieuwe Iemhof.

Zit er voldoende geld in de reserve? ja
Moet de reserve aangevuld worden? nee
Kan de reserve verlaagd worden? nee

Carnavalsloodsen (72138)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Het budget in deze reserve is nodig om de komende jaren uitgaven voor carnavalsloodsen te kunnen dekken. In de 'Rapportage huisvesting carnavalsverenigingen' zijn aan diverse overkoepelende carnavalsverenigingen financiële toezeggingen gedaan om hun huisvestingsprobleem op te kunnen lossen. Het college heeft dit rapport op 11 december 2007 vastgesteld. Daarna heeft de gemeenteraad het ook vastgesteld.
We keren pas geld uit als er een concrete oplossing is voor een specifiek huisvestingsprobleem en als daar ook daadwerkelijk kosten voor gemaakt zijn of op korte termijn gemaakt worden. Op dit moment zijn we in overleg met een carnavalsvereniging die een subsidieverzoek heeft ingediend.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Er zijn geen stortingen of onttrekkingen geraamd.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	57	0	0	0	57
2020	57	0	0	0	57
2021	57	0	0	0	57
2022	57	0	0	0	57
2023	57	0	0	0	57

Toelichting op het meerjarenbeeld

In het coalitieakkoord staat opgenomen om deze reserve bij claims te benutten. Er zijn nog geen stortingen of onttrekkingen geraamd.

Zit er voldoende geld in de reserve? ja
Moet de reserve aangevuld worden? nee
Kan de reserve verlaagd worden? nee

Verzelfstandiging Museum Jan Cunen/Stadsarchief (72190)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Algemene doelstelling
Deze reserve gebruiken we voor de afdekking van de kosten en risico's voor de verzelfstandiging van Museum Jan Cunen en het Stadsarchief.

Stadsarchief
Het Stadsarchief is ondergebracht bij de bibliotheek. Dat is gerealiseerd. Het Stadsarchief is uit het pand aan Peperstraat 12 vertrokken. Het huurcontract hiervoor loopt nog door tot en met 2020. De huur- en de exploitatiekosten voor deze periode betalen we uit deze reserve.
Het pand behoort in de oorspronkelijk staat te worden terug gebracht. Dit betekent dat we het depot uit het pand behoren te verwijderen.

Verzelfstandiging Museum Jan Cunen
De verzelfstandiging en het opknappen van de locatie MJC worden eveneens uit deze reserve afgedekt.
De verzelfstandiging is gerealiseerd.
Een deel van deze reserve is nog bestemd voor het opknappen en aanpassen van de locatie. De werkzaamheden aan de bestrating en het groen bij het hekwerk is begin 2019 uitgevoerd. Deze aanpassingen worden gelijktijdig met de werkzaamheden van de centrumontsluiting uitgevoerd (Molenstraat en deel Raadhuislaan).

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Na 2020 kan de reserve opgeheven worden. Dan zijn alle werkzaamheden afgerond en alle kosten betaald.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	223	0	0	-94	129
2020	129	0	0	-129	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekkingen 2019
De jaarlijkse exploitatiekosten van de Peperstraat 12 worden uit deze reserve afgedekt.
Naast deze jaarlijkse exploitatiekosten is een bedrag vanuit deze reserve gestort naar de reserve Wal Kwartier en omgeving. Dit betreft het aandeel voor de werkzaamheden aan de bestrating en het groen bij hekwerk van het MJC. Deze werkzaamheden zijn bij het aanpassen en de vervangingswerkzaamheden van de Molenstraat en deel Raadhuislaan meegenomen. Deze werkzaamheden zijn begin 2019 uitgevoerd. De middelen worden daarom naar de reserve Wal Kwartier en omgeving overgeboekt. Deze reserve betaald namelijk de kosten voor de Molenstraat en deel Raadhuislaan.

Laatste jaar 2020

De laatste onttrekking is in 2020. Dan onttrekken we voor de laatste keer de exploitatiekosten van de Peperstraat 12 en wordt het depot/archief gesloopt. Het pand wordt dan in de oude staat opgeleverd. We onderzoeken hierbij ook de optie om de aanpassingen door de eigenaar van het pand zelf te laten uitvoeren.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Wal Kwartier en omgeving (72178)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De financiële middelen in de reserve Wal Kwartier zijn geoormerkt voor:
- activiteiten in het centrum
- centrumontsluiting
- de revitalisering van De Wal en omgeving

Activiteiten centrum
Voor activiteiten in het centrum is voor 2019 en met 2020 een totaal incidenteel bedrag van € 262.000 aanwezig. Dit bedrag is bestemd voor centrum activiteiten, de Taskforce en Living Statues.

Centrumontsluiting
De visie centrumring geeft de gewenste kwaliteitsverbetering voor dit gebied weer. De visie geeft op hoofdlijnen aan waar de openbare ruimte aan moet voldoen. Het schetst een totaalbeeld van hoe de gebieden binnen het plangebied zich tot elkaar verhouden, welke sfeer deze gebieden zouden moeten uitstralen en op welke manier dat ruimtelijk zou kunnen. De volgorde voor de aanpak van de centrumontsluiting is gebaseerd op technische noodzaak en samenhang met de werkzaamheden van het Wal Kwartier.
Het betreft de werkzaamheden aan de Molenstraat, Bram van den Berghstraat, Raadhuislaan (vanaf de fietsstraat tot de Oostwal) en de Oostwal (tot de oversteek bij de Bergossgarage). De werkzaamheden omvatten de herinrichting van straten inclusief de aanleg van een rotonde op de kruising Raadhuislaan-Molenstraat-Oostwal.

Revitalisering De Wal en omgeving
De kernopgave binnen dit onderdeel is de herontwikkeling van het gebied V&D-De Wal. Deze herontwikkeling draagt bij aan het streven naar een compact stadscentrum en voegt nieuwe functies toe op deze plek.
De revitalisering betreft de Molenstraat tot TBL, Walplein, Walstraat, Wal, Carmelietenstraat en het opheffen en omvormen van de parkeerplaats De Wal. Tevens worden de straten Hooghuisstraat en Burgwal hierbij betrokken.
Voor deze investeringen is een bedrag geraamd op basis van kengetallen en hergebruik van bestaand materiaal. Naast deze investeringen behoort de boekwaarde van de parkeerplaats de Wal te worden afgeboekt.

UIThuis en fietsenstalling
Voor de afbouw van UIThuis, externe adviseurs, verhuisbijdrage en de verplaatsing van de fietsenstalling naar de omgeving van het Wal Kwartier is in deze reserve een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar.

Egalisatiereserve
De reserve wordt gevoed vanuit de Programmabegroting 2018-2021 en de incidentele vrijval impulsgelden stadscentrum 2019, 2020 en 2021.
Deze middelen zijn nodig om de bovengenoemde activiteiten en investeringen in dit gebied te kunnen uitvoeren.
Op het moment dat de projecten/investeringen uitgevoerd worden gaan we geld aan de reserve onttrekken. Dat doen we als de plannen verder uitgewerkt zijn en als de definitieve overeenkomst met Van Wanrooij gesloten is.
Middelen die we in een bepaald jaar niet uitgeven storten we terug in de reserve zodat ze beschikbaar blijven voor de beschreven activiteiten en investeringen. Eventuele aanbestedingsvoordelen van de afzonderlijke projecten blijven in deze reserve aanwezig om tegenvallers van toekomstige aanbestedingen te kunnen afdekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Alle beschikbare middelen in deze reserve zijn de komende jaren nodig voor de activiteiten die we hiervoor beschreven hebben. Er is geen ruimte om andere kosten af te dekken. Er is dus geen financiële ruimte om de kosten van het studiegebied af te dekken (o.a. sportpark TBL).

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	3.239	0	1.071	-441	3.869
2020	3.869	0	2.199	-1.116	4.952
2021	4.952	0	1.424	-150	6.225
2022	6.225	0	0	-442	5.783
2023	5.783	0	0	-780	5.003

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen
De inkomsten komen uit de Programmabegroting 2018-2022 en de incidentele vrijval impulsgelden stadscentrum 2020 en 2021.

Onttrekkingen

A. Activiteiten centrum

Het bedrag van € 262.000 wordt als volgt besteed:
I. Uitgaven 2019:
a. Living Statues 2018 € 10.000 (factuur in 2019 betaald);
b. Task Force € 85.000 *;
c. Living Statues 2019 € 10.000.
*Voor Task Force is € 10.000 uit 2020 gehaald om de groene aankleding van het Walplein mede mogelijk te maken.
II. Uitgaven 2020:
a. Task Force € 65.000*;
b. Project sociale meerwaarde, onderzoek vastgoedeigenaren en vervolg aanpak vastgoedeigenaren € 92.000

B. Centrumontsluiting

I. Uitgaven 2019
In het voorjaar 2019 is de eerste fase opgeleverd. Dit betreft delen van de Raadhuislaan, Molenstraat en Oostwal. In deze fase is ook de rotonde met het kunstzwaard aangelegd.
Voor deze fase is een subsidie van de provincie Noord-Brabant ontvangen. Deze inkomstenpost is op de uitgaven in mindering gebracht.
In het najaar 2019 wordt gestart met de Bram van den Berghstraat. Op basis van de aanbesteding is een investeringskrediet van € 410.000 opgenomen.

II. Uitgaven 2020
De Bram van den Berghstraat wordt naar verwachting begin 2020 opgeleverd.

III. Uitgaven 2023 en 2024
De overige deelgebieden van de centrumontsluiting komen in 2023 en 2024 aan de beurt. Na volledige realisering van de bouw van de centrumplannen.
Het gaat hierbij om de gebieden van :
- Deel Oostwal vanaf kruising Bram van Den Berghstraat tot Huighuisstraat (inclusief kruising);
- Deel Molenstraat vanaf rotonde tot Carmelietenstraat;
- Haalviltstraat.
Voor de Bram van Den Berghstraat en bovenstaande gebieden is een totaal investeringsbedrag van € 2.579.000 aanwezig.

C. Revitalisering De Wal en omgeving

I. Uitgaven Burgwal en Hooghuisstraat
Er zijn gelden beschikbaar van de revitalisering voor de Burgwal en Hooghuisstraat. Deze zijn berekend op basis van het hergebruik van bestaand materiaal. Het is in dit stadium nog niet duidelijk wanneer deze plannen worden uitgevoerd.

II. Uitgaven 2023 en 2024
De overige deelgebieden van de centrumontsluiting komen in 2023 en 2024 aan de beurt. Na volledige realisering van de bouw van de centrumplannen.
Het gaat hierbij om de gebieden van :
- Molenstraat vanaf Carmelietenstraat tot Walplein;
- Walplein;
- Walstraat;
- Carmelietenstraat;
- Hofje (parkeerplaats de Wal);
- Afboeking boekwaarde parkeerplaats de Wal;
- Hooghuisstraat
- Burgwal.
In de berekening is uitgegaan van kengetallen met het hergebruik van bestaand materiaal. Bij het Hofje en de verbreding van de Molenstraat is uitgegaan van nieuw materiaal. Er is uitgegaan van kengetallen omdat de plannen nog niet concreet.
Tevens is een bedrag gereserveerd voor de dynamische afsluiting (paaltjes uit de grond).

In totaal is voor de revitalisering De Wal en omgeving een investeringsbedrag van € 3.725.000 opgenomen.

D. UIThuis en fietsenstalling

In deze reserve is voor de afbouw van UIThuis een bedrag van € 670.000 gereserveerd. Deze is in de voorlopige berekeningen van de exploitatie van UIThuis meegenomen.
Voor verhuiskosten van de instellingen en externe adviseurs is een bedrag van € 210.000 aanwezig.
Voor het verplaatsen en inrichten van een nieuwe fietsenstalling bij het Wal Kwartier is een bedrag van € 150.000 gereserveerd

Administratieve verwerking investering centrumontsluiting en revitalisering De Wal en omgeving
De investeringen in de openbare ruimte behoren geactiveerd te worden. Om te voldoen aan dit uitgangspunt wordt bij de jaarrekening -op basis van de werkelijke uitgaven- dit bedrag uit deze reserve naar de bestemmingsreserve investeringen openbare ruimte centrum geboekt.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Investeringsfonds Stadshart Oss (72225)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Doel investeringsfonds
Het investeringsfonds draagt bij aan de realisatie van de koers Stadshart Oss. Het investeringsfonds is hierbij gericht op majeure investeringen in stedelijke (vastgoed) ontwikkeling waarvan parkeren en openbare ruimte & groen onderdeel kunnen zijn. Het betreft investeringen op fysieke plekken die een belangrijke bijdrage leveren aan een toekomstbestendig Stadscentrum, waarin vernieuwen van de vitaliteit, attractiviteit en de economische veerkracht centraal staat.
Het werkgebied voor dit investeringsfonds is primair gericht op de 'pit en de flexibele schil'. Investeringen in de 'omgeving van het centrum' komen (pas) in tweede instantie in aanmerking voor een bijdrage uit het fonds. Niet bedoeld zijn (consumptieve) bestedingen ten behoeve van bijvoorbeeld de samenwerking tussen partijen in het stadscentrum, de organisatie van evenementen, stimulering van ondernemerschap of de profilering van het Stadscentrum.

Criteria en procedure
De investeringsprojecten worden getoetst aan de hand van de volgende criteria. Aan de verschillende criteria kennen we geen relatieve weging en/of volgorde van voorkeur toe. Ook omdat weging in de tijd kan verschillen, bijvoorbeeld door marktomstandigheden of externe factoren. De criteria zijn:

1. Mate waarin een project bijdraagt aan de vorming van een compacter centrum en aan de versterking van de 'pit' of de 'flexibele schil';
2. Mate waarin projecten bijdragen aan de ontwikkeling van de prioritaire locaties uit de dynamische meerjarenplanning;
3. Mate waarin een project bijdraagt aan stedelijk transformatie;
4. Mate waarin ook andere partijen financieel bijdragen aan een project;
5. Mate waarin voor projecten ook middelen beschikbaar zijn vanuit andere gemeentelijke budgetten.

De bijdrage voor deze projecten worden in de 1ste voortgangsrapportage of in de Programmabegroting aan de gemeenteraad voorgelegd.

We bekijken nog of we het fonds willen inzetten voor subsidies voor onderstaande doelen. Als we hiertoe overgaan, dan doen we daarvoor een apart voorstel aan de gemeenteraad. In dit voorstel wordt dan ook in gegaan op de omvang en waar het budgetrecht ligt voor de toekenning van middelen.
Het gaat hierbij om de volgende doelen:

- Verplaatsing van een ondernemer uit de omgeving of flexibele schil naar de pit – tegemoetkoming in de verplaatsingskosten van een ondernemer;
- Stimuleren van planontwikkeling voor leegstaand vastgoed – aanjaagsubsidie voor planvorming in de orde van grootte van maximaal €2000 - €5000;
- Transformatie leegstaand winkelvastgoed in de 'flexibele schil' en/of de 'omgeving van het centrum'– tegemoetkoming in het onrendabel deel van de investering- / verbouwkosten bij transformatie.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Doelbedrag
Het doelbedrag voor dit investeringsfonds is € 8 miljoen. Dit bedrag willen we gedurende de komende jaren opbouwen vanuit de ruimte die Algemene Bedrijfsreserve Grondbedrijf (ABR) mogelijk biedt.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	2.000	0	2.000
2020	2.000	0	1.500	0	3.500
2021	3.500	0	0	0	3.500
2022	3.500	0	0	0	3.500
2023	3.500	0	0	0	3.500

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen
In 2019 is een eerste storting van € 2 miljoen uit de ABR 2019 verricht. In de Programmabegroting 2020-2023 wordt een tweede storting van € 1,5 verricht (vrijval ABR 2020)

Onttrekkingen
De plannen voor het Wal Kwartier worden aangepast en begin 2020 aan de gemeenteraad voorgelegd. Deze plannen zullen meer kosten dan dat er reeds aan budget beschikbaar is gesteld door de gemeenteraad. Deze 'meerkosten' komen ten laste van deze reserve.
Daarnaast stellen wij een notitie op met verdere investeringsdoelen en doen wij een voorstel voor prioritering. Wij voorzien dat deze doelen samen het beschikbare budget is van deze reserve overstijgen. Op basis van de notitie kan de gemeenteraad een integrale afweging maken waarvoor de reserve wordt ingezet, naast de aanvullende middelen die nodig zijn voor het Wal Kwartier.Bij de investeringsmogelijkheden denken wij onder andere aan:

a. Eikenboomgaard
b. Herinrichting stadsentree Terwaenen
c. Voortzetting Regeling Wonen in het centrum (afhankelijk van de toegezegde evaluatie begin 2020)
d. Sportpark TBL;
e. Motie Vergroening stadscentrum;

Zit er voldoende geld in de reserve? nee
Moet de reserve aangevuld worden? ja/nee
Kan de reserve verlaagd worden? nee

ISV-3 (72161)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Het geld in deze reserve zetten we in voor stedelijke vernieuwing. Dat doen we op basis van het meerjarige ontwikkelprogramma dat de raad heeft vastgesteld en op basis van het bestuursakkoord met de provincie.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 0.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	270	0	0	-270	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

Wij heffen deze reserve op. Het project ISV is gestopt en de eindrapportage naar de provincie is ingediend en goedgekeurd.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Integraal uitvoeringsprogramma (IUP) (72166)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve was tot en met 2016 bedoeld voor de afdekking van investeringen in de openbare ruimte. We gebruikten de reserve voor het (nog) niet uitgevoerde deel van het Integraal Uitvoeringsprogramma (IUP). Vanaf 2017 gebruiken we deze reserve alleen nog voor groot onderhoud dat in het geplande jaar niet uitgevoerd is. Investeringen moeten we voortaan activeren.

Groot onderhoudsbudgetten die in een jaar niet besteed zijn aan de IUP-projecten storten we in deze reserve. Als in een jaar de werkelijke kosten hoger zijn dan de beschikbare budgetten onttrekken we het hogere bedrag uit de reserve.
De restantgelden van de IUP-projecten voor het groot onderhoudsdeel worden op basis van de nog uit te voeren werkzaamheden via de financieringsbronnen (activiteiten) naar deze reserve geboekt.
De middelen die in de reserve blijven zitten zijn bestemd voor nog op te starten groot onderhoudsprojecten. Daarbij geven we aan voor welke toekomstige groot onderhoudsprojecten deze bedoeld zijn.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 6.426.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	6.426	0	0	0	6.426
2020	6.426	0	0	0	6.426
2021	6.426	0	0	0	6.426
2022	6.426	0	0	0	6.426
2023	6.426	0	0	0	6.426

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen en onttrekkingen vanaf 2019
Het nieuwe IUP zal in het najaar voor de periode 2020-2023 worden opgesteld. Hierdoor is in beeld welke onttrekkingen er nodig zijn voor het groot onderhoud. Dit zal mede worden bepaald door de vervangingsopgave die aan het college is voorgelegd. De noodzakelijke onttrekkingen verwerken we bij de iedere financiële tussenrapportage in de begroting.

Het saldo in de reserve bestaat grotendeels uit groot onderhoudsprojecten die in 2018 niet volledig uitgevoerd zijn en die in 2019 uitgevoerd gaan worden.

Het vrije besteedbare deel bedraagt € 699.844. Zoals hierboven beschreven is dit saldo noodzakelijk om projectoverschrijdingen op te kunnen vangen, andere IUP projecten uit te voeren en ter dekking van het nieuwe IUP 2020-2023.

Onderbouwing en verloop Reserve IUP	Saldo 31-12-2018	Besteding 2019	Besteding 2020 2022	Saldo
Groen en Verhardingen				
Beginbalans	6.989.768			6.989.768
restantprojecten	-94.202			-94.202
Resultaat activiteit wegen en verkeer inclusief inlopen restantprojecten	-513.186			-513.186
Herstratingsprojecten: bijdrage 2017 2018 activiteit 63012 Nutsbedrijven	43.200	105.000		-61.800
Havenstraat		45.000		-45.000
Molenstraat Zuid		134.000		-134.000
Restantprojecten groen, wegen en verkeer inzetten in 2019		3.941.736		-3.941.736
Bijdrage groot onderhoud aan vervangingsclaimprojecten :				
- Koornstrat		138.186		-138.186
- Anna van Schuurmanstraat		468.802		-468.802
- Ussenstraat			31.186	-31.186
- Adelaar			120.000	-120.000
- Megensebaan fietsverbinding			116.275	-116.275
- Papendijk Noord			267.850	-267.850
- Mgr. Borretlaan e.o.			226.020	-226.020
- Waterlaat e.o.			131.681	-131.681
Totaal	**6.425.580**	**4.832.724**	**893.012**	**699.844**

Zit er voldoende geld in de reserve? ja
Moet de reserve aangevuld worden? nee
Kan de reserve verlaagd worden? nee

Egalisatie rioolbeheer (72097)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Vanuit de boekhoudvoorschriften (BBV) maken we onderscheid in een voorziening en een reserve rioolbeheer. In het tarief mogen spaarbedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen worden meegenomen. Deze worden in de exploitatie als last aan de voorziening rioolbeheer toegevoegd.
Daarnaast hebben we een bestemmingsreserve egalisatie rioolbeheer. Afwijkingen ten opzichte van de begroting, zoals efficiency- en aanbestedingsverschillen, kunnen we aan de bestemmingsreserve riolering toevoegen of onttrekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

We hebben afgesproken dat er maximaal € 250.000 in de reserve mag zitten. Als er meer geld in de reserve zit kijken we of de tarieven voor de rioolheffing verlaagd kunnen worden. In de komende jaren worden structureel bedragen ontrokken tot het niveau van € 250.000 behaald is.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.355	0	247	0	1.602
2020	1.602	0	0	-279	1.323
2021	1.323	0	0	-279	1.044
2022	1.044	0	0	-279	766
2023	766	0	0	-279	487

Toelichting op het meerjarenbeeld

We hebben het rioleringsplan 2012-2018 geactualiseerd. Dit plan is in 2012 vastgesteld. Door een hogere toerekening van de BTW kosten aan investeringen stijgen de kosten. Om het tarief constant te houden onttrekken we in de periode 2020-2023 jaarlijks € 279.000 uit de reserve riolering.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Onderhoud natuurgebieden (71086)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Het plaatsen van wisentenrasters in natuurgebied Herperduin. Het raster in Herperduin is toe aan vervanging, omdat we het raster gaan vervangen is het beter om dit meteen te vervangen door een wisentraster.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 264.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	264	0	0	0	264
2020	264	0	0	0	264
2021	264	0	0	0	264
2022	264	0	0	0	264
2023	264	0	0	0	264

Toelichting op het meerjarenbeeld

Er is nog steeds sprake van overleg inzake de situering van de recreatieve routes in Herperduin waardoor de wisentenrasters nog niet werden geplaatst. Het lijkt er nu op dat er binnenkort een besluit genomen wordt over deze routes, dan kunnen er plannen ontwikkeld worden over de situering van de wisentenrasters. We verwachten meer duidelijkheid wanneer er meer bestuurlijke duidelijkheid is ontstaan bij de Maashorst.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Afvalstoffenheffing (72147)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve afvalstoffenheffing is bedoeld om schommelingen in de kosten van afvalinzameling en verwerking op te vangen. Door de reserve daarvoor in te zetten voorkomen we grote schommelingen in de tarieven voor de afvalstoffenheffing.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Bij het vormen van de reserve is besloten dat het plafond van de reserve € 450.000 is. Daarmee kunnen we prijsschommelingen tot 5% opvangen. Als er meer geld in de reserve zit kijken we of de tarieven voor de afvalstoffenheffing verlaagd kunnen worden.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.039	0	0	-880	158
2020	158	0	0	0	158
2021	158	0	0	0	158
2022	158	0	0	0	158
2023	158	0	0	0	158

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekkingen
In 2019 onttrekken we € 880.000. Dit komt door de gestegen verwerkingskosten, de verhoging van de verbrandingstax, gestegen kosten voor het sorteren en vermarkten en de gedaalde opbrengsten voor gerecyclede grondstoffen. Het komend jaar zal worden bezien in hoeverre het afvalbeleid wordt gewijzigd en wat de consequenties zijn voor het tarief en de reserve.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Groenfonds landelijk gebied (72114)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve zetten we in om projecten te ondersteunen die bijdragen aan de realisatie van onze ambities voor het buitengebied. Jaarlijks storten we vanuit de (tussentijdse) winstneming van het grondbedrijf een bedrag van € 5 per verkochte m2 grond. We storten ook bedragen die we van particulieren ontvangen voor ruimtelijke kwaliteitsverbetering. We zijn verplicht deze bedragen te besteden aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit binnen de plannen. Als we dat niet doen hebben we een terugbetalingsplicht.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 60.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.463	0	0	-50	1.413
2020	1.413	0	0	-643	771
2021	771	0	0	-330	441
2022	441	0	0	-330	111
2023	111	0	0	0	111

Toelichting op het meerjarenbeeld

Storting 2019
Vanuit het grondbedrijf ontvangen we een bijdrage van € 5 per m2 verkochte grond. Deze bijdrage komt in deze reserve als op het eind van dit jaar het bedrag bekend is.

Onttrekkingen
Vanaf 2019 zijn er onttrekkingen uit de reserve gepland: € 50.000 in 2019 en € 50.000 in 2020. Deze hebben te maken met projecten vanuit de routekaart Groen, Blauw en Natuur: ecologische verbindingszone Hertogswetering, communicatie groenbeleving, bomen en bloemrijke bermen + bijenlandschap.
We halen in 2020 ook een bedrag van € 262.500 voor de Hertogswetering uit deze reserve. Voor het bomenstructuurplan halen we jaarlijks € 330.000 uit deze reserve over de periode van het jaar 2020 t/m 2023.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Bodemsanering (72169)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om noodzakelijke en/of wenselijke bodemonderzoeken en saneringen te betalen waar op een andere manier geen geld voor beschikbaar is. Dat doen we op basis van het beheerplan bodemsanering.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 0.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	496	0	0	-95	401
2020	401	0	0	-85	316
2021	316	0	0	-92	224
2022	224	0	0	-115	109
2023	109	0	0	-109	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

In de periode 2019-2023 halen we jaarlijks geld uit de reserve voor bodemsaneringsprojecten.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Ontwikkeling windpark (72212)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de voorbereidingskosten voor de ontwikkeling van een windmolenpark bij bedrijventerrein Elzenburg-De Geer te betalen. Als het windpark er inderdaad komt worden de inkomsten uit het park in deze reserve gestort.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 860.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	312	0	430	-312	430
2020	430	0	0	0	430
2021	430	0	0	0	430
2022	430	0	0	0	430
2023	430	0	0	0	430

Toelichting op het meerjarenbeeld

Storting 2019
We hebben kosten doorberekend aan projectontwikkelaar Raedthuys. Deze opbrengsten storten we in deze reserve. (raadsbesluit 14 juli 2016). Daarnaast rekenen we in 2020 in totaal € 430.000 door aan ESCOSS.

Onttrekking 2019
De kosten die we dit jaar ramen halen we uit deze reserve. Het bedrag dat we onttrekken is € 312.385 waarbij opgemerkt dat we op het eind van het jaar het bedrag van de werkelijke kosten onttrekken. Een eventueel overschot laten we in deze reserve zitten.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Investeringsfonds Duurzaamheid (72226)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Doel van het fonds is om investeringen te doen in het kader van de energietransitie en circulaire economie (grondstoffen). In de afgelopen periode hebben we een eerste scan op mogelijke initiatieven gedaan. Uit die scan is een aantal kansrijke initiatieven gekomen. Het duurzaamheidsfonds maakt het mogelijk deze initiatieven uit te voeren, uit te proberen en pilots te starten, en geeft tevens gestalte aan de titel van het Coalitieakkoord: 'Kansen zien – kansen pakken'.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is nihil.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	600	-180	420
2020	420	0	0	0	420
2021	420	0	0	0	420
2022	420	0	0	0	420
2023	420	0	0	0	420

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen
We storten in 2019 in totaal € 600.000 in deze reserve vanuit de Algemene Bedrijfsreserve.

Onttrekkingen
In 2019 wordt € 150.000 onttrokken aan de voorziening. Een bedrag van € 100.000 wordt in 2019 onttrokken voor het project Lithse Polder. Een bedrag van € 50.000 wordt beschikbaar gesteld voor klimaatadaptatie. Hiermee betalen we de kosten voor de uitvoering van een stresstest hitte, deelname regionale aanpak, aankoop klimaatatlas en uitvoering van risicodialogen. Een bedrag van € 30.000 wordt beschikbaar gesteld voor onderzoek naar participatiemodellen voor energieopwekking in Oss.

In 2020 en 2021 zetten we het fonds in voor de kosten van de benodigde personele capaciteit voor het initiatief voor een windpark op Stijbeemden en diverse initiatieven van zonneparken in Oss. Deze kosten verhalen wij op termijn voor een belangrijk deel op de initiatiefnemers. Dit jaar ontwikkelen wij een verdienmodel waaruit blijkt welk deel van deze kosten wij kunnen verhalen op de initiatiefnemers, hoe wij dit kunnen voorfinancieren en welke risico's wij hierbij lopen. Op initiatiefnemers verhaalde kosten storten wij terug in dit fonds.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Quick wins binnenhavens (72174)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld voor het ontwikkelen van de Osse binnenhaven tot hét multimodale goederenknooppunt van de regio Noordoost-Brabant.

In 2012 hebben we van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een bijdrage van € 3,8 miljoen gekregen voor de verdere ontwikkeling van de containeroverslag in onze binnenhaven. Deze bijdrage komt overeen met 50% van de investeringskosten van het plan dat we gemaakt hebben. De andere 50% moet door andere publieke en/of private partijen gefinancierd worden.
Het oorspronkelijke plan kunnen we niet meer realiseren. We hebben een nieuw plan uitgewerkt, waarbij we een uitbreiding van de containeroverslag mogelijk maken door grond aan te kopen en in erfpacht uit te geven. De bijdrage van het rijk gebruiken we voor aanpassingen van de openbare ruimte in de haven en het onderzoek dat we gedaan hebben voor dit nieuwe plan.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 0.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	3.573	0	0	-3.573	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekking

Dit jaar halen we het totale bedrag van € 3.573.000 uit de reserve. We betalen hiermee het subsidiebedrag aan de Overslagcentrale Oss en externe advieskosten. Op dit moment zijn we bezig met opstellen van een subsidieovereenkomst. Het is mogelijk dat we niet het gehele bedrag in één keer aan de Overslagcentrale als subsidie betalen. Dit betekent dat we dit jaar het bedrag dat we als subsidie en externe advieskosten betalen uit de reserve halen. Het restant laten we in dat geval in de reserve zitten en gebruiken we voor subsidiebetaling in 2020 e.v.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Economie (72011)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve economie is bedoeld om projecten en activiteiten te versnellen die bijdragen aan het realiseren van onze economische ambities. Het gaat om projecten die een stimulans zijn voor economische innovatie, kennisontwikkeling, ondernemerschap en nieuwe business initiatieven binnen de gemeente. In de afgelopen jaren hebben we bijvoorbeeld bijdragen verstrekt aan de Kracht van Oss, Pivot Park, BioConnection en Agrifood Capital.

We gebruiken de volgende criteria om af te wegen of we geld uit de reserve halen:
- Het moet gaan om het ondersteunen van projecten of activiteiten die een directe relatie hebben met ondernemers/bedrijven. Zij doen bij voorkeur ook mee aan de projecten.
- De projecten of activiteiten zijn bedoeld om de samenwerking tussen het bedrijfsleven onderling en/of met het onderwijs en overige maatschappelijke instellingen te bevorderen.
- Er is bij voorkeur sprake van een multiplier-effect: het project vormt een vliegwiel voor andere projecten of activiteiten.
- We ondersteunen geen projecten of activiteiten die vooral gericht zijn op infrastructuur, locatieontwikkeling, gebiedsontwikkeling of vastgoedontwikkeling. Daarvoor hebben we andere middelen (bijvoorbeeld de reserve mobiliteit en het grondbedrijf).

De reserve kan ook gebruikt worden om economische haalbaarheid- en/of beleidsonderzoeken te betalen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Op 1 januari 2019 bedraagt de reserve € 846.000. Tot en met 2027 hebben we € 289.500 nodig voor het Pivot Park 2.0 (raadsbesluit 26 januari 2017). Daarin is besloten dat we tot en met 2027 jaarlijks € 93.000 aan de provincie Noord-Brabant betalen voor de ontwikkeling van Pivot Park 2.0. Hiervan betalen we € 15.500 uit de reserve economie. Verder is besloten dat we tot en met 2024 jaarlijks € 25.000 per jaar beschikbaar stellen voor promotie en branding van het Pivot Park. Het resterende uiteindelijke bedrag van € 479.000 is nog vrij te besteden.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	846	0	138	-41	943
2020	943	0	0	-341	602
2021	602	0	0	-41	561
2022	561	0	0	-41	520
2023	520	0	0	-41	479

Toelichting op het meerjarenbeeld

Naar aanleiding van het hiervoor genoemde raadsbesluit over het Pivot Park 2.0 wordt er de komende jaren elk jaar geld aan deze reserve onttrokken. De komende jaren onttrekken we jaarlijks € 40.500 (tot en met 2024 jaarlijks € 25.000 voor promotie en branding van het Pivot Park en tot en met 2027 jaarlijks € 15.500 extra kosten bijdrage provincie).

Storting 2019: Door gedeeltelijk aflossing van de lening door BOM verlaagt de voorziening om het risico af te dekken en gebruiken we dit bedrag door het in deze reserve te storten.

Onttrekking 2020: Wij geven de Kracht van Oss in 2020 een bijdrage van € 300.000. Dit betalen we uit deze reserve (onttrekking).

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Heesch-West (72186)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld als extra financiële buffer voor Heesch West. In 2014 is de gemeenschappelijke regeling Heesch West voor het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein vastgesteld. Oss neemt voor 30% deel in deze gemeenschappelijke regeling.

De grondexploitatieberekening Heesch West is begin 2019 geactualiseerd en op 12 april 2019 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De exploitatieberekening sluit met een exploitatietekort van € 43,7 miljoen. De deelnemende gemeenten hebben op basis daarvan een verliesvoorziening gevormd. De voorziening Heesch West bij onze gemeente bedraagt € 13,1 miljoen. Dit bedrag is afgeleid van ons deelnemingspercentage van 30% en het gecalculeerde verlies van € 43,7 miljoen.

De reserve Heesch West is bedoeld om de risico's die met deze grondexploitatie samenhangen af te dekken. In de grondexploitatie is een aantal belangrijke (in)schattingselementen opgenomen. De gemeenschappelijke regeling kent een gevoeligheidsanalyse en geen echte risicoanalyse. Iedere gemeente doet dit naar eigen inzicht. Oss heeft vanuit de specifieke uitgangspunten, kennis en omstandigheden een eigen inschatting gemaakt. Op basis van onze risicoanalyse hebben we een risicoreserve van € 2,04 miljoen gevormd.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 2.042.000. Deze omvang is gebaseerd op de risicoanalyse die we gemaakt hebben op basis van de vastgestelde exploitatieberekening van 12 april 2019.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	2.042	0	0	0	2.042
2020	2.042	0	0	0	2.042
2021	2.042	0	0	0	2.042
2022	2.042	0	0	0	2.042
2023	2.042	0	0	0	2.042

Toelichting op het meerjarenbeeld

Bij de jaarrekening 2019 zullen we de reserve opnieuw actualiseren. Dan maken we op basis van een nieuwe grondexploitatieberekening Heesch West een nieuwe risicoanalyse op basis van het Osse model. Eventuele aanpassingen verwerken we dan in de jaarrekening 2019.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Mobiliteit (72151)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld om projecten uit het meerjarig investeringsprogramma mobiliteit (MipMo) te betalen. Sinds 2013 storten we jaarlijks een bedrag in deze reserve. De projecten die als eerste in aanmerking komen voor een bijdrage uit de reserve hebben we gepresenteerd in het MipMo 2013-2016 en het MipMo 2016-2020.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 4.782.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.823	0	495	-1.742	576
2020	576	0	495	-147	924
2021	924	0	495	-127	1.292
2022	1.292	0	495	0	1.787
2023	1.787	0	495	0	2.282

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen
De structurele storting van € 495.000 is besloten in de programmabegrotingen 2012-2015 en 2013-2016.
De stortingen vanuit het parkeerbedrijf staan onder druk. Bij onvoldoende resultaat wordt de storting lager dan het geraamde bedrag van € 245.000.

Systematiek onttrekkingen
Wegens de voorschriften in het BBV activeren we investeringen in mobiliteit en schrijven deze af. Bijdragen uit deze reserve aan investeringen storten we daarom in een reserve kapitaallasten. Vanuit deze reserve dekken we de kapitaallasten. De VAT-kosten (kosten voor voorbereiding, administratie en toezicht) onttrekken we uit de reserve mobiliteit.

Onttrekkingen 2019
In 2019 staat een onttrekking van € 975.000 gepland als bijdrage aan het vergroten van de kruising Saal van Zwanenbergsingel-Joannes Zwijsenlaan. Daarnaast halen we € 360.000 uit de reserve voor groot onderhoud aan de Havenstraat en Osseweg.
We onttrekken een bedrag van € 407.060 om het incidentele tekort op parkeerbedrijf te betalen. Dit tekort is veroorzaakt door een tijdelijke pilot om parkeertarieven in de stad te verlagen.

In het coalitieakkoord is aangegeven om, na herprioritering, kleine ingrepen op de Singel 40-45 hieruit te betalen.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Parkeren (72060)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Met deze reserve vangen we schommelingen in de opbrengsten van betaald parkeren op.
In het parkeerbeleidsplan gaan we uit van een kostendekkende gesloten exploitatie. Dit betekent dat we er vanuit gaan dat we de kosten van parkeren kunnen betalen uit de parkeeropbrengsten. In de berekeningen gaan we er vanuit dat de volumes gelijk blijven. Hierin schuilt het risico dat de volumes door een forse tariefstijging zullen dalen en dat de verwachte parkeeropbrengsten niet gerealiseerd worden.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Noodzakelijke omvang
Minimaal noodzakelijke omvang: € 483.500
Maximale omvang: € 967.000
Het parkeerbedrijf heeft een gesloten exploitatie: de tarieven dekken de kosten van parkeren. Dit uitgangspunt hebben we als basis gebruikt voor de meerjarige berekening. De minimale omvang van de reserve is berekend op het kunnen opvangen van een vraaguitval van 5% over een periode van 4 jaar. Bij de maximale omvang gaan we uit van een vraaguitval van 10% over een periode van 4 jaar. We verwachten over de periode 2020 t/m 2023 een parkeeropbrengst van € 9.671.000.

Opbouw reservebestand parkeren
In deze reserve is een post opgenomen die we niet meenemen bij het bepalen van de noodzakelijke omvang. Het gaat om de bijdragen van derden in verband met de parkeereis in het centrum.
In het parkeerbeleidsplan is opgenomen dat een derde een bijdrage van € 10.000 moet betalen voor iedere parkeerplaats die een derde niet zelf kan aanleggen. De gemeente is verplicht om deze parkeerplaats binnen 10 jaar te realiseren. Als dat niet lukt wordt de € 10.000 terugbetaald. We hebben voor 27 parkeerplaatsen een bijdrage ontvangen. Deze bijdragen hebben we in de reserve gestort, in totaal dus € 270.000.
In het komende beleidsplan parkeren wordt dit onderwerp behandeld c.q. het beleid hiervoor bepaald.

Omvang
Per 31 december 2023 zit er naar verwachting € 172.000 in de reserve. Dit bedrag ligt onder de maximale norm (€ 967.000 + € 270.000) en onder de minimale norm (€ 483.500 + € 270.000).

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	759	0	0	-5	754
2020	754	0	0	-65	689
2021	689	0	0	-121	568
2022	568	0	0	-173	395
2023	395	0	0	-223	172

Toelichting op het meerjarenbeeld

Het verwachte tekort wordt ten laste van de reserve gebracht. De onttrekkingen in de periode 2020 tot en met 2023 hebben te maken met de kapitaallasten van investeringen en teruglopende opbrengsten.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Openbare verlichting (72167)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve is bedoeld voor de dekking van de vervangingsinvesteringen van alle lichtmasten en armaturen voor de komende planperiode en voor schilderwerk aan de lichtmasten.

Dagelijks onderhoud (inclusief energielasten) betalen we doorgaans uit de structurele begroting.
In de periode 2014-2018 geven we een impuls aan het verduurzamen van de openbare ruimte. In deze periode halen we gefaseerd bedragen uit de reserve om lichtmasten te vervangen en armaturen met led-verlichting te plaatsen. Bij het dagelijks onderhoud betaalt de ombouw naar led-verlichting zich terug in een afname van het aantal storingen en energieverbruik.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 26.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	248	0	0	-69	179
2020	179	0	0	-69	110
2021	110	0	0	-28	82
2022	82	0	0	-28	54
2023	54	0	0	-28	26

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekkingen vanaf 2018
In de jaren 2019-2023 wordt regulier groot onderhoud uitgevoerd. De kosten daarvan betalen we uit de reserve.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Geluid (72164)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve gebruiken we om knelpunten op het terrein van geluidsoverlast op te lossen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 528.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	578	0	0	0	578
2020	578	0	0	-50	528
2021	528	0	0	0	528
2022	528	0	0	0	528
2023	528	0	0	0	528

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekking 2020.
Wij betalen uit deze reserve de inhuur van specialistische kennis om ons evenementenbeleid te actualiseren. In deze actualisatie ligt de focus vooral op geleuid.

De besteding hiervan loopt steeds vaker gelijk met de prioritering in het MipMo (meerjarig investeringsprogramma mobiliteit). Bij het oplossen van verkeersknelpunten onderzoeken we ook vaak de geluidsoverlast van de voorziening. Als het MipMo wordt geactualiseerd weten we ook welke projecten om een geluidsonderzoek vragen.

In het coalitieakkoord staat dat we de geluidsoverlast A50-A59 gaan onderzoeken. Eventuele maatregelen om deze overlast te beperken betalen we uit deze reserve.

Zit er voldoende geld in de reserve? ja
Moet de reserve aangevuld worden? nee
Kan de reserve verlaagd worden? nee

Verkeersregelinstallaties (72168)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van vervangingsinvesteringen van verkeersregelinstallaties (VRI's) voor de komende planperiode. De reserve is bij de vorming gevoed uit de vrijval van de opgeheven voorzieningen egalisatie vervanging VRI en egalisatie schilderwerk VRI.

Dagelijks onderhoud (inclusief energielasten) betalen we uit de structurele begroting. De kosten voor groot onderhoud verlopen niet regelmatig. Om schommelingen op te vangen is het praktisch en noodzakelijk om een bestemmingsreserve te hebben.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 62.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	558	0	0	-496	62
2020	62	0	0	0	62
2021	62	0	0	0	62
2022	62	0	0	0	62
2023	62	0	0	0	62

Toelichting op het meerjarenbeeld

De onttrekking van de doorgeschoven projecten 2019 bedraagt € 496.000.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Strategische aankopen (72134)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Doelstelling
Om de komende jaren fors meer woningen te realiseren wordt een actief grondbeleid gevoerd. Om dit te kunnen realiseren is deze reserve strategische aankopen nodig. Met deze middelen wordt actief gehandeld om gronden voor potentiële uitbreidingslocaties zelf aan te kopen. De aankoopwaarde is in de regel hoger dan de huidige (agrarische) waarde. De regels van het BBV schrijven voor dat we in dat geval de overwaarde direct af moeten boeken. Het gaat om ontwikkelingen voor nieuwe woningbouwlocaties, de ontwikkeling voor bedrijventerreinen en de ontwikkeling van locaties voor energieopwekking en waterberging.

Administratieve verwerking
De afgewaardeerde overwaarde wordt in een tijdelijke voorziening gestort. Als er voor deze gronden een GREX (grondexploitatie) wordt opgesteld worden deze gronden tegen de aankoopwaarde ingebracht. De voorziening kan dan worden opgeheven en wordt naar de reserve strategische aankopen terug gestort. Dit geschiedt alleen als er een GREX kan worden opgesteld. Het openen en vaststellen van de GREX wordt door de gemeenteraad verricht.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Begin 2019 heeft de gemeenteraad het voorkeursrecht van toepassing verklaard in het gebied Oss West (het Brand). Inmiddels lopen de eerste onderhandelingen. Het totale plangebied is ca. 36 ha. Om het mogelijke deficit bij de aankoop af te kunnen boeken, moet deze reserve verder aangevuld worden.
Om deze aankopen strategisch te kunnen verwerven verwachten we een strategische reserve van € 2 miljoen nodig te hebben. De aankoop van de gronden zal, naar verwachting, de komende 3 jaar dan kunnen plaatsvinden.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	500	0	500
2020	500	0	500	0	1.000
2021	1.000	0	0	0	1.000
2022	1.000	0	0	0	1.000
2023	1.000	0	0	0	1.000

Toelichting op het meerjarenbeeld

De planning gaat uit van een gemiddelde aankoop van 3,5 ha/jaar voor de komende periode. Die gronden moeten deels worden afgeboekt. In 2019 heeft een eerste storting van € 500.000 plaats gevonden. In de Programmabegroting 2020-2023 is een storting voor het jaar 2020 opgenomen. Met deze middelen kan een deel worden aangekocht.

Zit er voldoende geld in de reserve?	*Nee*
Moet de reserve aangevuld worden?	Ja, voor een bedrag € 1 miljoen voor de komende jaren (€ 500.000 voor 2021 en 2022)
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Volkshuisvesting (72176)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld om initiatieven op het gebied van volkshuisvesting te kunnen betalen.

Zoals we hierna ook aangeven heffen we de reserve woninggebonden subsidies op en voegen we die samen met deze reserve. Daarmee gebruiken we deze reserve voortaan ook om de jaarlijkse beheerkosten van duurzaamheidsleningen te betalen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 337.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	899	0	0	-402	497
2020	497	0	0	-160	337
2021	337	0	0	0	337
2022	337	0	0	0	337
2023	337	0	0	0	337

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekkingen
We gebruiken dit jaar een bedrag van € 402.000 voor het project gevelverbetering centrum, voor wonen in het centrum en voor onderzoek naar ontwikkeling van de Euterpelaan. In het jaar 2020 halen we een bedrag van € 160.000 uit deze reserve om een extra budget voor wonen in het centrum 2020 uit te betalen. We halen het bedrag dat we aan SVn betalen voor het beheer van de duurzaamheidsleningen jaarlijks uit de reserve. Dit bedrag is afhankelijk van het totaal van de uitstaande leningen op 31 december. Dit bedrag neemt af door ontvangst van aflossingen en neemt toe door het verstrekken van nieuwe leningen.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Beheerkosten startersleningen (72172)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve gebruiken we om de beheerkosten van de startersleningen te betalen en de risico's daarvan af te dekken. Verder storten we de bijdragen van de verkopers in deze reserve. De startersleningen zijn bedoeld om de (koop-)woningmarkt een impuls te geven.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 947.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.627	0	0	-300	1.327
2020	1.327	0	0	-200	1.127
2021	1.127	0	0	-180	947
2022	947	0	0	0	947
2023	947	0	0	0	947

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekkingen
We hebben door de vele aflossingen van de startersleningen naar de beheerkosten gekeken. Deze bedragen halen we uit deze reserve.

Onttrekkingen boeken we op het eind van het jaar. Onttrekkingen zijn afhankelijk van de hoogte van het totaalbedrag leningen op 31 december dit jaar. Stortingen komen niet meer voor omdat de startersleningenregeling is gestopt.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Koploperproject Ravenstein-Lith (72213)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld voor het financieren van meekoppelkansen rondom de waterveiligheid van de Maas. Plannen voor de verbetering van de waterveiligheid van de Maas worden de komende jaren in integrale gebiedsopgaven voorbereid. Hiervoor hebben we ingestemd met een bestuursovereenkomst voor het koploperproject Ravenstein-Lith. Voor Oss zijn er belangrijke meekoppelkansen, zoals het verbeteren van de toegang tot de haven in het Burgemeester Delenkanaal tussen de Maas en de sluis bij Macharen. Daarnaast is het koploperproject een impuls voor de vrijetijdseconomie in de zone langs de Maas en ondersteunt het een strategie voor de bakenbomen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 1.300.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	0	0	0
2020	0	0	1.300	0	1.300
2021	1.300	0	0	0	1.300
2022	1.300	0	0	0	1.300
2023	1.300	0	0	0	1.300

Toelichting op het meerjarenbeeld

In 2020 storten we € 1,3 miljoen in de reserve om in de toekomst meekoppelkansen te kunnen financieren.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Egalisatie automatisering (71091)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve zetten we als volgt in:
- Om schommelingen in jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten op te vangen. De noodzakelijke omvang voor dit onderdeel is € 250.000.
- Om hogere implementatiekosten af te dekken (hoger dan verwacht). De noodzakelijke omvang voor dit onderdeel is € 500.000.
- Voor innovatie/frictiebudget. De noodzakelijke omvang voor dit onderdeel is € 500.000.

Dat betekent dat er in totaal maximaal € 1.250.000 in de reserve mag zitten. Een hoger bedrag valt vrij.

Vanaf 2014 wordt het ICT gesloten circuit alleen nog gebruikt voor vervangingsinvesteringen. Voor nieuwe investeringen vragen we afzonderlijke kredieten aan, onderbouwd met een business case.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang aan het einde van de meerjarenraming is € 843.000. Dit bedrag is volledig nodig voor ICT-investeringen.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.287	0	0	-2	1.285
2020	1.285	0	0	-182	1.103
2021	1.103	0	0	-137	966
2022	966	0	0	-32	934
2023	934	0	0	-91	843

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen en onttrekkingen
We storten of onttrekken geld uit de reserve om de jaarlijkse kapitaallasten van bestaande- en vervangingsinvesteringen af te dekken. Dat doen we op basis van een actueel beeld van de ICT-ontwikkelingen en vervangingsinvesteringen. We halen in 2019 een bedrag van € 200.000 uit deze reserve om het budget software 2019 te verhogen. Deze onttrekking salderen we met een storting van € 198.000.

De onttrekkingen voor de jaren 2020 en 2021 betreffen gecalculeerde kapitaallasten. We verwachten dat de reserve zal afnemen door het toenemend niveau van de investeringen.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

WGA (72141)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Op 1 januari 2006 is de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). De lasten voor de WGA mogen gelijk verdeeld worden tussen de werkgever en werknemer.

Het college heeft in overleg met de Ondernemingsraad (OR) besloten om de kosten voor de werknemer te betalen door de vrije maandagmiddag van carnaval te laten vervallen. Dit komt neer op een bedrag van € 47.805.

Als in een bepaald jaar dit bedrag niet nodig is voor de regeling (dat is afhankelijk van het aantal aanmeldingen in een jaar) blijven de middelen wel beschikbaar voor de WGA. Het gaat hierbij namelijk om een zogenaamde gesloten exploitatie. Dat betekent dat we restantgelden direct in de reserve storten. Daarnaast storten we vanaf 2016 eventuele overschotten op het arbeidsvoorwaardenbudget van de OR in deze reserve.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De minimaal noodzakelijke omvang is € 86.000.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	86	0	0	0	86
2020	86	0	0	0	86
2021	86	0	0	0	86
2022	86	0	0	0	86
2023	86	0	0	0	86

Toelichting op het meerjarenbeeld

Het lijkt erop dat de voor de komende jaren de het aantal aanmeldingen voor de WGA zal toenemen. De lasten voor de WGA mogen gelijk verdeeld worden tussen de werkgever en werknemer. Dit kan betekenen dat zowel de werkgever als de werknemers het budget moeten gaan verhogen.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Doelmatigheid (72145)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve doelmatigheid is bedoeld voor:
- het egaliseren van financiële schommelingen tussen de opgelegde taakstellingen en de implementatie
- het afdekken van de frictiekosten personeel en bovenformatieven
- het egaliseren van financiële schommelingen bij de generatiegelden/banenafspraken
- het afdekken van de kosten van organisatieontwikkelingen

Egaliseren van financiële schommelingen tussen de opgelegde taakstellingen en de implementatie
De afgelopen jaren hebben we als organisatie een totale taakstelling van € 6,2 miljoen gekregen. De taakstelling op de bedrijfsvoering wordt in 2020 gerealiseerd. Deze taakstelling is door een aantal doelmatigheidsmaatregelen gerealiseerd (sporenbeleid, kerntakendiscussie en SLIM).
De opgelegde taakstellingen lopen niet helemaal gelijk met de realisatie. De reserve doelmatigheid vangt deze financiële schommelingen op.

Frictiekosten personeel en bovenformatieven
De formatiereducties als gevolg van deze doelmatigheidsoperatie leiden tot incidentele personele frictiekosten. De grootste personele frictiekosten zijn als gevolg van de verzelfstandiging van Museum Jan Cunen en het onderbrengen van het Stadsarchief bij de bibliotheek.

Egaliseren van financiële schommelingen bij de generatiegelden/banengelden
Als werkgever staan we voor forse uitdagingen. Aan de ene kant zien we een steeds groter aantal 60-plussers in de organisatie. Ze hebben veel ervaring en hebben vaak een lange loopbaan achter de rug. Ze hebben daarbij soms moeite om de resterende tijd tot de (verhoogde) AOW-leeftijd te blijven doorwerken. Het is in het belang van deze senioren én van de organisatie om een instrument aan te bieden waarmee zij langer duurzaam en vitaal inzetbaar blijven. Aan de andere kant is er een grote behoefte om de organisatie te verjongen.
Het generatiepact biedt een oplossing voor deze beide vraagstukken: door senioren de mogelijkheid te geven minder te gaan werken kunnen zij langer vitaal doorwerken. Daardoor ontstaat ruimte voor de instroom van jongeren. De vrijvallende middelen van de medewerkers die aan het generatiepact meedoen gebruiken we om functies voor jongeren open te stellen. Deze vrijvallende middelen in een jaar reserveren we om de komende jaren op dit vlak te kunnen blijven investeren.
Daarnaast hebben we onze verantwoordelijkheid voor de Banenafspraak. We proberen de Banenafspraak uit onze reguliere middelen af te dekken. Als de reguliere middelen niet voldoende zijn vormt deze reserve de achtervang.

Toekomstbestendige organisatie
Voor een toekomstbestendige organisatie gaan we fors investeren in procesoptimalisatie en extra formatie ICT. Deze structurele kosten willen we betalen door de komende te besparen op de bedrijfsvoeringsafdelingen.
Om deze besparing binnen de organisatie te realiseren is eenmalig bedrag van € 1 miljoen nodig. Dit bedrag is in de Programmabegroting 2020-2023 beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt de komende jaren aangewend voor frictiekosten, kosten procesoptimalisatie/digitalisering en project dienstverlening.

Organisatieontwikkelingen
- Om onze processen efficiënt in te richten investeren we komende jaren extra. De extra kosten worden uit deze reserve betaald.
- Door de digitale ontwikkelingen kunnen de processen bij het team Documentaire Informatievoorziening (DIV) efficiënter worden ingericht. Met ingang van 2022 kan de formatie worden verminderd. De besparing wordt ingezet om de toenemende noodzakelijke investeringen in technisch en functioneel beheer bij afd. ICT te betalen.
- Het omvormen van afd. DIV leidt tot en met 2024 tot incidentele overschotten en tekorten bij de post salarissen/stelpost formatie. Deze worden met deze reserve geëgaliseerd.

- De financiële schommelingen van de uitgaven voor deze operatie "toekomstbestendige organisatie" worden met deze reserve geëgaliseerd.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De geraamde meerjarige middelen zijn noodzakelijk om de activiteiten te kunnen uitvoeren.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.812	0	291	-252	1.851
2020	1.851	0	500	-511	1.840
2021	1.840	0	500	-997	1.343
2022	1.343	0	0	-329	1.014
2023	1.014	0	0	-325	689

Toelichting op het meerjarenbeeld

Storting 2019
De stortingen 2019 hebben vooral betrekking op het surplus van de generatiegelden 2019 en surplus bij afd. DIV in 2019. De generatiegelden 2019 worden ingezet om de kosten van de generatiemedewerkers de komende jaren af te dekken. Het surplus van afd. DIV wordt ingezet om de extra ICT capaciteit af te dekken.

Storting 2020 en 2021
In de Programmabegroting 2020-2023 is een incidenteel bedrag van € 1 miljoen voor een "toekomstige bestendige organisatie" beschikbaar gesteld. Hiervoor wordt een bedrag van € 500.000 gestort in 2020 en een bedrag van € 500.000 in 2021.

Onttrekkingen 2019 en verder
De geraamde onttrekkingen in 2019 en volgende jaren worden ingezet voor de egalisatie van de taakstelling doelmatigheid, frictiekosten personeel Museum Jan Cunen/Stadsarchief, kosten voor het generatiepact/banenafspraken, frictiekosten toekomstige bestendige organisatie en kosten voor organisatieontwikkelingen.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Wachtgeld wethouders (72211)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld om toekomstige financiële verplichtingen van de huidige wethouders op te kunnen vangen. Na een wethouderschap ontvangt een wethouder een ontslaguitkering, tenzij de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt. Dat is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Voor de voormalige wethouders hebben we een voorziening wachtgeld wethouders. Indien de voorziening wachtgeld wethouders te hoog is (door het vinden van een nieuwe baan) of te laag is dan vindt verrekening met deze reserve plaats.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De noodzakelijke omvang van de reserve is afhankelijk van het wel of niet vinden van een nieuwe baan. Dat is vooraf moeilijk of niet in te schatten. Als de wethouder nieuwe (andere) en hogere inkomsten heeft dan worden deze met de wachtgelduitkering verrekend. De systematiek hiervoor is dat het meerdere verrekend wordt als de som van de nieuwe inkomsten en de uitkering hoger is dan het laatst genoten salaris.

Als compensatie voor de onzekere toekomstige wachtgeldverplichtingen storten we jaarlijks een bedrag van € 103.000 in deze reserve. De toereikendheid van dit bedrag is afhankelijk van de op te treden wethouderswisselingen. De maximale wachtgeldverplichting voor de huidige vijf wethouders is afgerond € 1,25 miljoen.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	103	0	103
2020	103	0	103	0	206
2021	206	0	103	0	309
2022	309	0	103	0	412
2023	412	0	103	0	515

Toelichting op het meerjarenbeeld

Voor de onzekere toekomstige wachtgeldverplichtingen van de huidige wethouders storten we jaarlijks een bedrag van € 103.000 in deze reserve.
Als daadwerkelijk wachtgeldverplichtingen ontstaan dan zal deze reserve of een deel daarvan ingezet worden ten behoeve van de voorziening wachtgeld wethouders.

Zit er voldoende geld in de reserve?	*vooraf niet te zeggen is afhankelijk van het aantal wethouderswisselingen*
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Kosten en risico's herindeling Maasdonk (72177)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Per 1 januari 2015 is de voormalige gemeente Maasdonk heringedeeld en is de kern Geffen aan Oss toegevoegd. We krijgen van het rijk over de jaren 2015 t/m 2018 een vergoeding voor frictiekosten. Het totaalbedrag is € 2.425.000. Dat storten we steeds in deze reserve. Daarnaast hebben we aanvullend € 1,8 miljoen in deze reserve gestort voor mogelijke extra frictiekosten, vooral om verliezen binnen grondexploitaties op te vangen.

De basis van de reserve is het raadsbesluit van 27 augustus 2013 over het herindelingsadvies.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

In 2018 ontvangen we de laatste bijdrage van het rijk. Daarna kan de reserve opgeheven worden en kan het resterende saldo vrijvallen.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	112	0	0	-112	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

In 2019 valt het saldo van deze reserve vrij (€ 112.000) en wordt de reserve opgeheven.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	ja, in het jaar 2019. Daarna heffen we reserve op.

E-dienstverlening (72215)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve voor de uitvoering van het programma e-dienstverlening. Met een reserve kunnen we inspelen op de dynamiek van het programma. De wereld van de digitale dienstverlening is namelijk voortdurend in beweging. Dat maakt het lastig om ver vooruit te kijken. Dat betekent dat we vooral op hoofdlijnen in beeld kunnen brengen welke projecten we de komende jaren gaan uitvoeren. Aanpassingen zijn mogelijk, zowel in de projectenlijst als in het jaar waarin we projecten uitvoeren. Met de reserve kunnen we projectbudgetten waar nodig tussen de jaren verschuiven. Daarmee kunnen we de uitvoering van het programma waarborgen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Bij de jaarrekening bekijken we steeds hoe de uitvoering van het programma gegaan is: hoe verhouden de werkelijke uitgaven zich tot het budget? Verschillen verrekenen we met de reserve.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	343	0	0	-343	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

De lasten van het programma e-dienstverlening zijn in 2018 € 343.000 lager uitgevallen. Niet alle projecten uit 2018 zijn in dat jaar (financieel) afgerond. Gelet op het doel van de reserve hebben we het restantbudget van 2018 in de reserve gestort.
We verwachten dat we dit bedrag in 2019 (alsnog) besteden. Daarom hebben we in 2019 een onttrekking aan de reserve geraamd.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Adviezen fiscaal gebied (72170)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

In de nota reserves 2011 is besloten de reserve BTW compensatiefonds op te heffen en het restantbedrag in deze reserve te storten. We moeten namelijk regelmatig specialisten inhuren voor fiscale vraagstukken. De kosten daarvan betalen we uit deze reserve.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

nvt

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	177	0	0	-20	157
2020	157	0	0	-20	137
2021	137	0	0	-20	117
2022	117	0	0	-20	97
2023	97	0	0	-20	77

Toelichting op het meerjarenbeeld

De gemeenteraad heeft ermee ingestemd dat we jaarlijks maximaal € 20.000 uit deze reserve mogen halen. De komende jaren zal de reserve nodig zijn voor allerlei ontwikkelingen, met name op het gebied van vennootschapsbelasting.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Vennootschapsbelasting (72214)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld voor de te verrekenen vennootschapsbelasting. Vanaf 1 januari 2016 zijn we belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Op basis van de eerste berekeningen verwachten we pas na 2020 de eerste daadwerkelijke vennootschapsbelastinglast. In de jaren daarvoor zullen we fiscale winsten en verliezen hebben waarvan we de bijbehorende te betalen en te vorderen vennootschapsbelasting met elkaar kunnen verrekenen. Op basis van het BBV moeten we deze bedragen elk jaar wel als last of als baat in de jaarrekening verwerken. Die bedragen storten we in of onttrekken we uit deze reserve.
Zodra de te betalen vennootschapsbelasting niet meer verrekend kan worden met de te vorderen vennootschapsbelasting vullen we de reserve aan vanuit de activiteiten waar de vennootschapsbelastinglast is veroorzaakt.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

De omvang moet voldoende zijn om de toekomstige kosten aan vennootschapsbelasting te dekken.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

We hebben nog geen mutaties geraamd.

We moeten vennootschapsbelasting gaan betalen over het resultaat op activiteiten waarbij we fiscaal gezien een onderneming drijven. Dit zijn de activiteiten afval, parkeren en het grondbedrijf.
De hoogte van de te betalen vennootschapsbelasting zal grotendeels bepaald worden door het grondbedrijf.
In de toekomst verwerken we te betalen bedragen als onttrekking aan deze reserve. Te vorderen bedragen storten we in de reserve zodat deze beschikbaar blijven om toekomstige vennootschapsbelasting te verrekenen.
Te betalen bedragen die door het grondbedrijf veroorzaakt worden dekken we af uit de algemene bedrijfsreserve van het grondbedrijf (ABR). Als er in de toekomst fiscale verliezen zijn storten we deze bedragen weer terug in de ABR.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	ja, zodra er daadwerkelijk een vennootschapsbelastinglast ontstaat
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Egalisatie renteomslag (71040)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is bedoeld om eventuele renteschommelingen van de kasgelden voor een periode van 3 jaar op te kunnen vangen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Bij het instellen van de reserve hebben we de norm op 3% van de kasgeldnorm bepaald. De kasgeldnorm was op basis van jaarrekening 2018 ongeveer € 25 miljoen. De omvang voor 1 jaar is dan afgerond € 750.000, voor 3 jaar afgerond € 2,25 miljoen.
Bij de huidige lage rentestand is het effect van eventuele renteschommelingen overigens beperkt.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	2.100	0	0	0	2.100
2020	2.100	0	0	-150	1.950
2021	1.950	0	0	0	1.950
2022	1.950	0	0	0	1.950
2023	1.950	0	0	0	1.950

Toelichting op het meerjarenbeeld

Om te komen tot een evenwichtige raming van de rentekosten onttrekken we in 2020 een bedrag van € 150.000. Gezien het huidige beperkte renterisico storten we geen bedragen terug in de reserve.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Budgetoverheveling (71024)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 heeft de gemeenteraad besloten dat een aantal budgetten gereserveerd moeten worden om niet uitgevoerde activiteiten in 2019 alsnog uit te kunnen voeren. De budgetten hiervoor hebben we in deze reserve gestort en in 2019 ook onttrokken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

N.v.t.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	1.053	0	0	-1.053	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Toelichting op het meerjarenbeeld

De stand per 1 januari 2019 is conform het besluit bij de vaststelling van de jaarrekening 2018. Om de vastgestelde activiteiten in 2019 uit te kunnen voeren hebben we het volledige bedrag in 2019 onttrokken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

RESERVES DEKKING AFSCHRIJVINGSLASTEN

Huisvestingskosten schoolgebouwen (72038)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De reserve is bedoeld om kapitaallasten van de (ver-)bouw van schoolgebouwen in de exploitatie af te dekken. Het saldo van deze reserve is beperkt en bedraagt eind 2018 nog € 215.000. De jaarlijks geraamde onttrekking heeft een dalend verloop tot 2023, vanaf dat jaar is de onttrekking structureel € 26.000 per jaar. Om te voorkomen dat er bij uitputting van de reserve een geraamde onttrekking in de begroting blijft staan, is het de bedoeling om de geraamde onttrekking geleidelijk te verlagen in stappen van 2 a 3 duizend euro per jaar. Als de verlaging jaarlijks wordt doorgevoerd zal zowel het saldo van de reserve als de geraamde onttrekking aan de reserve in 2031 nihil zijn.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 85.000 is nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	215	3	0	-32	186
2020	186	3	0	-30	159
2021	159	2	0	-28	133
2022	133	2	0	-26	109
2023	109	2	0	-26	85

Toelichting op het meerjarenbeeld

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

De Bolster Horizonschool (71095)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten in verband met de verbouw van De Bolster af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 630.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	776	12	0	-41	747
2020	747	11	0	-40	718
2021	718	11	0	-40	689
2022	689	10	0	-40	659
2023	659	10	0	-39	630

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Brede school Lith (79020)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om een deel van de kapitaallasten van de te realiseren multifunctionele accommodatie in Lith en een deel van de kapitaallasten van de overgedragen boekwaarde van het Lithse gemeentehuis af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 4.318.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	3.397	51	0	-202	3.246
2020	3.246	49	0	-208	3.087
2021	3.087	46	0	-206	2.928
2022	2.928	44	0	-204	2.768
2023	2.768	42	1.710	-202	4.318

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekkingen
We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.
Stortingen
In 2023 wordt de tweede bijdrage van het grondbedrijf in deze bestemmingsreserve gestort, waarmee de reserve op peil is en de kapitaallasten volgens plan structureel zijn afgedekt.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Nieuwbouw school Geffen (72183)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze reserve is met de herindeling van de gemeente Maasdonk per 1 januari 2015 overgekomen naar Oss en is bedoeld om (een deel van) de kapitaallasten van de nieuwbouw van de school in Geffen af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 681.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	812	12	0	-38	786
2020	786	12	0	-38	760
2021	760	11	0	-38	733
2022	733	11	0	-37	707
2023	707	11	0	-37	681

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve? ja
Moet de reserve aangevuld worden? nee
Kan de reserve verlaagd worden? nee

RNB/Sportcomplex Herpinia (72074)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten in verband met de verbouw van sportcomplex Herpinia af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Einde meerjarenraming zal er geen saldo meer zijn, de boekwaarde van het sportcomplex zal ook nihil zijn.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	88	1	0	-19	71
2020	71	1	0	-18	53
2021	53	1	0	-18	36
2022	36	1	0	-18	19
2023	19	0	0	-18	2

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Kleedaccommodatie Amstelhoof (72144)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten van de was- en kleedruimten op sportpark Amstelhoof af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 806.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	932	14	0	-39	906
2020	906	14	0	-39	881
2021	881	13	0	-38	856
2022	856	13	0	-38	831
2023	831	12	0	-38	806

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Sportpark de Akkeren (79019)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten van de revitalisering van sportpark de Akkeren af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 365.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	482	7	0	-31	458
2020	458	7	0	-30	435
2021	435	7	0	-30	412
2022	412	6	0	-30	388
2023	388	6	0	-29	365

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Kunstgrasvelden Talentencampus (72135)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten van de kunstgrasvelden bij de Talentencampus af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 540.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	813	12	0	-67	759
2020	759	11	0	-66	704
2021	704	11	0	-65	650
2022	650	10	0	-64	595
2023	595	9	0	-63	540

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Kleedaccommodatie MOSA'14 (72221)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om een deel van de kapitaallasten van de renovatie van de kleedaccommodatie van MOSA'14 op sportpark Oijen af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 269.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	294	4	0	0	298
2020	298	4	0	-12	291
2021	291	4	0	-12	283
2022	283	4	0	-12	276
2023	276	4	0	-11	269

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Revitalisering Koppelsteeg (72152)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om een deel van de kapitaallasten van de revitalisering van sportpark Koppelsteeg af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 242.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	302	5	0	-17	290
2020	290	4	0	-16	278
2021	278	4	0	-16	266
2022	266	4	0	-16	254
2023	254	4	0	-16	242

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Rusheuvel (72224)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

De bestemmingsreserve wenden we aan voor realisatie van een non-infill kunstgrasveld. De reserve dient voor afdekking van een deel van de kapitaallasten.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 102.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	150	2	0	0	152
2020	152	2	0	-15	140
2021	140	2	0	-15	127
2022	127	2	0	-14	115
2023	115	2	0	-14	102

Toelichting op het meerjarenbeeld

De reserve is in 2018 gevormd, vanaf 2019 vindt jaarlijks een onttrekking plaats.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Investeringen openbare ruimte centrum (72216)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Investeringen in openbare ruimte activeren
We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten van de investeringen in de openbare ruimte rondom het centrum af te dekken. Investeringen in de openbare ruimte moeten we vanaf 1 januari 2017 op basis van de gewijzigde BBV-regels activeren. Dat betekent dat we de jaarlijkse kapitaallasten van deze investeringen in onze begroting moeten opnemen.

Dekking vanuit de reserve Wal Kwartier en omgeving
Voor de investeringen in de openbare ruimte rondom het centrum zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld. Deze hebben we in de reserve Wal Kwartier en omgeving gestort. Op het moment dat de werkzaamheden aan de openbare ruimte van het stadscentrum/centrumontsluiting worden uitgevoerd halen we het benodigde investeringsbedrag uit de reserve Wal Kwartier en omgeving. Dit bedrag boeken we dan over naar deze reserve.
Op deze reserve schrijven we jaarlijks rente bij zodat er genoeg geld in de reserve zit om de jaarlijkse kapitaallasten van de investering af te dekken.

Werkelijke storting in reserve
Op basis van de werkelijke uitgaven wordt bij de jaarrekening het juiste bedrag in deze reserve gestort. De rentetoevoeging aan deze reserve is gebaseerd op onze opslagrente.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag is nodig om de kapitaallasten af te dekken.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	494	7	321	0	822
2020	822	12	0	-29	806
2021	806	12	0	-29	789
2022	789	12	0	-28	772
2023	772	12	0	-28	756

Toelichting op het meerjarenbeeld

Centrumontsluiting fase 1
Dit betreft de eerste werkzaamheden voor de centrumontsluiting. In deze 1ste fase hebben we delen van de Molenstraat, Raadhuislaan en Oostwal onder handen genomen.
In 2018 is een bedrag van € 493.619 (exclusief riool) hieraan besteed.
In 2019 is dit project afgerond en is een bedrag van € 508.176 betaald. Voor dit project is een subsidie van de provincie Noord-Brabant ontvangen van € 187.183. Deze wordt in minder gebracht op de uitgaven van 2019. Per saldo kom je dan uit op een bedrag € 320.993. Dit bedrag is in 2019 vanuit de reserve Wal Kwartier en omgeving naar deze reserve gestort.
De investering voor fase 1 komt hierdoor uit op een totaal bedrag van € 814.612. Dit bedrag wordt geactiveerd en leidt tot een kapitaallast in 2020 van € 28.845. Dit bedrag wordt in 2020 en volgende jaren uit deze reserve onttrokken om de kapitaallasten van fase 1 af te dekken.

Bram van den Berghstraat
In het najaar van 2019 wordt gestart met Bram van den Berghstraat. Dit project wordt in het voorjaar 2020 opgeleverd. Hiervoor ramen we een bedrag van € 410.000.
Op basis van de werkelijke uitgaven voor dit project wordt in 2020 het bedrag uit de reserve Wal Kwartier en omgeving ontrokken en in deze reserve gestort.
De kapitaallasten worden vervolgens op basis van deze werkelijke uitgaven in 2021 verantwoord.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Nieuwbouw hertenkamp (72209)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten in verband met de realisatie van een semi-permanent gebouw op het hertenkamp af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 35.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	51	1	0	-4	48
2020	48	1	0	-4	45
2021	45	1	0	-4	41
2022	41	1	0	-4	38
2023	38	1	0	-4	35

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Bouwkundige aanpassingen Museum Jan Cunen (72191)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten van de bouwkundige aanpassingen bij Museum Jan Cunen af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 798.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	907	14	0	-35	885
2020	885	13	0	-35	863
2021	863	13	0	-35	841
2022	841	13	0	-34	819
2023	819	12	0	-34	798

Toelichting op het meerjarenbeeld

De verbouwing is in 2017 gerealiseerd. We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten vanaf 2018 af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Kapitaallasten investeringen mobiliteit (72219)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze nieuwe reserve om de kapitaallasten van mobiliteitsprojecten af te dekken. We onttrekken de benodigde bedragen voor projecten uit de reserve mobiliteit en storten die in deze reserve. Het gaat om projecten uit het MipMo 2013-2016 en het MipMo 2016-2020 (meerjarig investeringsprogramma mobiliteit). Dit is een nieuwe systematiek naar aanleiding van het gewijzigde BBV.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 671.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	789	12	0	-35	765
2020	765	11	0	-35	742
2021	742	11	0	-35	718
2022	718	11	0	-34	695
2023	695	10	0	-34	671

Toelichting op het meerjarenbeeld

Onttrekkingen
We gebruiken de onttrekkingen vanaf 2018 om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Kapitaallasten bomen (72228)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze nieuwe reserve is gevormd om de kapitaallasten van de bomen 2021 en volgende jaren af te dekken. We onttrekken € 1.000.000 uit het groenfonds landelijk gebied voor bomen die gefaseerd in de periode 2020-2022 zullen worden geplant en storten dit bedrag in deze nieuwe reserve.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 1.000.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	0	0	0	0	0
2020	0	0	330	0	330
2021	330	5	330	-10	655
2022	655	10	330	-21	973
2023	973	15	0	-31	957

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Projecten VRI 2017 (72220)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Deze nieuwe reserve is gevormd om de kapitaallasten van de VRI-projecten (verkeersregelinstallaties) 2017 af te dekken. We onttrekken de benodigde bedragen voor projecten uit de reserve verkeersregelinstallaties en storten die in deze nieuwe reserve. Het gaat om de projecten die in 2016 niet uitgevoerd zijn en doorgeschoven zijn naar 2017.

Door het gewijzigde BBV moeten we vervangingsinvesteringen vanaf 2017 activeren. De bestaande reserve verkeersregelinstallaties is daarom voortaan alleen nog beschikbaar voor groot onderhoud. De middelen die in de reserve verkeersregelinstallaties beschikbaar waren voor vervangingsinvesteringen storten we in deze nieuwe reserve.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 541.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	275	4	496	-24	751
2020	751	11	0	-64	698
2021	698	10	0	-63	646
2022	646	10	0	-62	593
2023	593	9	0	-62	541

Toelichting op het meerjarenbeeld

Stortingen
We storten in 2019 € 496.000 in de reserve. Dit betreft de volgende projecten:

- Cereslaan/Ruwaardsingel (inclusief hergebruik)
- S.van Zwanenbergsingel / Kromstraat
- S. van Zwanenbergsingel / Euterpelaan
- Ruwaardsingel / S.v. Zwanenbergsingel
- Julianasingel/Nieuwe Hescheweg
- Waarschuwingsseinen S. v. Zwanenbergsingel
- Molenstraat/Mgr. van de Boerpark

Onttrekkingen
We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Parkeergarage (72127)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om een deel van de kapitaallasten van de parkeergarage af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 752.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	866	13	0	-35	844
2020	844	13	0	-35	822
2021	822	12	0	-35	799
2022	799	12	0	-35	776
2023	776	12	0	-35	752

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Fietsenstallingen (72128)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten van de fietsenstalling aan de Oostwal af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 38.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	72	1	0	-8	65
2020	65	1	0	-8	59
2021	59	1	0	-8	52
2022	52	1	0	-8	45
2023	45	1	0	-7	38

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Brutering woonwagens (72122)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

Op basis van de Regeling afkoop geldelijke steun woonwagens en standplaatsen hebben we een afkoopsom van het rijk gekregen. Daarmee heeft het rijk de langlopende verplichtingen rondom kapitaallasten en onderhoud van woonwagens afgekocht. We hebben de afkoopsom in deze reserve gestort. We zetten de reserve in om de kapitaallasten en onderhoudskosten van woonwagens en standplaatsen voor een deel af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 127.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	161	2	0	-9	154
2020	154	2	0	-9	148
2021	148	2	0	-9	141
2022	141	2	0	-9	134
2023	134	2	0	-9	127

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de exploitatie van subcentra gedeeltelijk af te dekken. Om te voorkomen dat er nog een onttrekking aan deze reserve in de exploitatiebegroting staat, terwijl het saldo van de reserve nihil is, zal over een aantal jaren de geraamde onttrekking verder moeten dalen.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Brandweerkazerne Ravenstein (72210)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We hebben deze reserve gevormd om de herontwikkeling van locatie De Kolk en de herbouw van de brandweerkazerne in Ravenstein mogelijk te maken. De reserve is bedoeld om een deel van de kapitaallasten van de nieuwe kazerne af te dekken. Met de aanstaande overdracht van de kazernes aan de veiligheidsregio zal de reserve vervallen.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	516	8	0	0	524
2020	524	8	0	-177	355
2021	355	5	0	0	360
2022	360	5	0	0	365
2023	365	5	0	0	371

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten in 2020 af te dekken, en een geschat exploitatietekort 2020 van € 156.000 af te dekken. Het resterende saldo zal vervolgens worden verrekend bij de overdracht aan de veiligheidsregio.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Gemeentehuis (71084)

Beleidsdoel/noodzaak reserve

We gebruiken deze reserve om de kapitaallasten van de verbouw van het gemeentehuis af te dekken.

Minimaal noodzakelijke omvang einde meerjarenraming

Het bedrag van € 8.641.000 is volledig nodig voor de dekking van de kapitaallasten.

Meerjarenbeeld op basis van bestaand beleid

bedragen x € 1.000

Jaar	Saldo 1 januari	Rente bijschrijven	Storting	Onttrekking	Saldo 31 december
2019	11.390	171	0	-721	10.841
2020	10.841	163	0	-712	10.291
2021	10.291	154	0	-704	9.741
2022	9.741	146	0	-696	9.191
2023	9.191	138	0	-688	8.641

Toelichting op het meerjarenbeeld

We gebruiken de onttrekkingen om de kapitaallasten af te dekken.

Zit er voldoende geld in de reserve?	ja
Moet de reserve aangevuld worden?	nee
Kan de reserve verlaagd worden?	nee

Bijlage 1 - Overzicht reserves

OVERZICHT RESERVES 2019-2023		Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo
X € 1.000		31-12-2018				31-12-2019				31-12-2020				31-12-2021				31-12-2022				31-12-2023
ALGEMENE RESERVES																						
72003	Algemene vrije reserve	**25.028**	375	490	-2.974	**22.919**	344	0	-1.305	**21.958**	329	0	-158	**22.129**	332	0	0	**22.461**	337	0	0	**22.798**
72095	Algemene reserve risico's grondbedrijf	**11.646**	140	6.734	-5.519	**13.001**	156	11.705	-6.670	**18.192**	218	4.314	-102	**22.622**	271	3.017	-102	**25.808**	310	2.642	-1.812	**26.947**
TOTAAL ALGEMENE RESERVES		**36.674**	**515**	**7.224**	**-8.493**	**35.920**	**500**	**11.705**	**-7.975**	**40.149**	**548**	**4.314**	**-261**	**44.751**	**603**	**3.017**	**-102**	**48.269**	**647**	**2.642**	**-1.812**	**49.745**
RESERVES DEKKING ALGEMENE DIENST																						
72137	Afloop gaswinstuitkering Maaslandgas	**18.126**	272	0	-2.029	**16.369**	246	0	-1.919	**14.695**	220	0	-1.809	**13.107**	197	0	-1.699	**11.605**	174	0	-1.589	**10.190**
72140	Deposito BNG inzake opheffing HNG	**1.677**	25	0	-292	**1.411**	21	0	-264	**1.168**	18	0	-236	**950**	14	0	-208	**757**	11	0	-184	**585**
TOTAAL RESERVES DEKKING ALGEMENE DIENST		**19.803**	**297**	**0**	**-2.320**	**17.779**	**267**	**0**	**-2.182**	**15.864**	**238**	**0**	**-2.044**	**14.057**	**211**	**0**	**-1.906**	**12.362**	**185**	**0**	**-1.772**	**10.775**
BESTEMMINGSRESERVES																						
72179	Wonen, welzijn en zorg	**548**	0	0	-407	**142**	0	0	-75	**67**	0	0	0	**67**	0	0	0	**67**	0	0	0	**67**
72185	Depressie preventie	**60**	0	0	-60	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
72223	Beschermd wonen	**5.022**	0	3.913	-2.299	**6.636**	0	0	-3.175	**3.461**	0	0	-2.411	**1.050**	0	0	-600	**450**	0	0	-400	**50**
72173	Onderwijshuisvesting	**397**	0	0	0	**397**	0	0	0	**397**	0	0	0	**397**	0	0	0	**397**	0	0	0	**397**
72159	Arbeidsmarktvraagstukken	**7**	0	0	0	**7**	0	0	0	**7**	0	0	0	**7**	0	0	0	**7**	0	0	0	**7**
72229	Participatiebevordering	**0**	0	614	-522	**92**	0	106	-198	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
72189	Integraal Voorzieningenbeleid	**1.345**	0	12	-516	**841**	0	12	-75	**778**	0	12	0	**790**	0	12	0	**802**	0	12	0	**815**
72138	Carnavalsloodsen	**57**	0	0	0	**57**	0	0	0	**57**	0	0	0	**57**	0	0	0	**57**	0	0	0	**57**
72190	Verzelfstandiging Museum Jan Cunen/Stadsarchief	**223**	0	0	-94	**129**	0	0	-129	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
72178	Walkwartier en omgeving	**3.239**	0	1.071	-441	**3.869**	0	2.199	-1.116	**4.951**	0	1.424	-150	**6.225**	0	0	-442	**5.783**	0	0	-780	**5.003**
72225	Investeringsfonds Stadshart Oss	**0**	0	2.000	0	**2.000**	0	1.500	0	**3.500**	0	0	0	**3.500**	0	0	0	**3.500**	0	0	0	**3.500**
72161	ISV-3	**270**	0	0	-270	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
72166	Integraal uitvoeringsprogramma (IUP)	**6.426**	0	0	0	**6.426**	0	0	0	**6.426**	0	0	0	**6.426**	0	0	0	**6.426**	0	0	0	**6.426**
72097	Egalisatie rioolbeheer	**1.355**	0	247	0	**1.602**	0	0	-279	**1.323**	0	0	-279	**1.044**	0	0	-279	**766**	0	0	-279	**487**
71086	Onderhoud natuurgebieden	**264**	0	0	0	**264**	0	0	0	**264**	0	0	0	**264**	0	0	0	**264**	0	0	0	**264**
72147	Afvalstoffenheffing	**1.039**	0	0	-880	**158**	0	0	0	**158**	0	0	0	**158**	0	0	0	**158**	0	0	0	**158**
72114	Groenfonds landelijk gebied	**1.463**	0	0	-50	**1.413**	0	0	-643	**771**	0	0	-330	**441**	0	0	-330	**111**	0	0	0	**111**
72169	Bodemsanering	**496**	0	0	-95	**401**	0	0	-85	**316**	0	0	-92	**224**	0	0	-115	**109**	0	0	-110	**-1**
72212	Ontwikkeling windpark (Elzenburg-De Geer)	**312**	0	430	-312	**430**	0	0	0	**430**	0	0	0	**430**	0	0	0	**430**	0	0	0	**430**
72226	Investeringsfonds duurzaamheid	**0**	0	600	-180	**420**	0	0	0	**420**	0	0	0	**420**	0	0	0	**420**	0	0	0	**420**
72174	Quick wins binnenhavens	**3.573**	0	0	-3.573	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
72011	Economie	**846**	0	138	-41	**944**	0	0	-341	**603**	0	0	-41	**563**	0	0	-41	**522**	0	0	-41	**482**
72186	Heesch-West	**2.042**	0	0	0	**2.042**	0	0	0	**2.042**	0	0	0	**2.042**	0	0	0	**2.042**	0	0	0	**2.042**
72151	Mobiliteit	**1.823**	0	495	-1.742	**576**	0	495	-147	**924**	0	495	-127	**1.292**	0	495	0	**1.787**	0	495	0	**2.282**
72060	Parkeren	**759**	0	0	-5	**754**	0	0	-65	**689**	0	0	-121	**568**	0	0	-172	**395**	0	0	-223	**172**
72167	Openbare verlichting	**248**	0	0	-69	**179**	0	0	-69	**110**	0	0	-28	**82**	0	0	-28	**55**	0	0	-28	**27**
72164	Geluid	**578**	0	0	0	**578**	0	0	-50	**528**	0	0	0	**528**	0	0	0	**528**	0	0	0	**528**
72168	Verkeersregelinstallaties	**558**	0	0	-496	**62**	0	0	0	**62**	0	0	0	**62**	0	0	0	**62**	0	0	0	**62**
72134	Strategische aankopen grondbedrijf	**0**	0	500	0	**500**	0	500	0	**1.000**	0	0	0	**1.000**	0	0	0	**1.000**	0	0	0	**1.000**
72176	Volkshuisvesting	**899**	0	0	-402	**497**	0	0	-160	**337**	0	0	0	**337**	0	0	0	**337**	0	0	0	**337**
72172	Beheerkosten startersleningen	**1.627**	0	0	-300	**1.327**	0	0	-200	**1.127**	0	0	-180	**947**	0	0	0	**947**	0	0	0	**947**
72213	Koploperproject Ravenstein-Lith	**0**	0	0	0	**0**	0	1.300	0	**1.300**	0	0	0	**1.300**	0	0	0	**1.300**	0	0	0	**1.300**
71091	Egalisatie automatisering	**1.287**	0	0	-2	**1.285**	0	0	-182	**1.103**	0	0	-137	**966**	0	0	-33	**933**	0	0	-90	**843**
72141	WGA	**86**	0	0	0	**86**	0	0	0	**86**	0	0	0	**86**	0	0	0	**86**	0	0	0	**86**
72145	Doelmatigheid	**1.812**	0	291	-252	**1.851**	0	500	-511	**1.840**	0	500	-997	**1.343**	0	0	-329	**1.014**	0	0	-325	**689**
72211	Wachtgeld wethouders	**0**	0	103	0	**103**	0	103	0	**206**	0	103	0	**309**	0	103	0	**412**	0	103	0	**514**
72177	Kosten en risico's herindeling Maasdonk	**112**	0	0	-112	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
72215	E-dienstverlening	**343**	0	0	-343	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
72170	Adviezen fiscaal gebied	**177**	0	0	-20	**157**	0	0	-20	**137**	0	0	-20	**117**	0	0	-20	**97**	0	0	-20	**77**
72214	Vennootschapsbelasting	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
71040	Egalisatie renteomslag	**2.100**	0	0	0	**2.100**	0	0	-150	**1.950**	0	0	0	**1.950**	0	0	0	**1.950**	0	0	0	**1.950**
71024	Budgetoverheveling	1.053	0	0	-1.053	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES		**42.445**	**0**	**10.413**	**-14.535**	**38.324**	**0**	**6.715**	**-7.668**	**37.370**	**0**	**2.534**	**-4.912**	**34.992**	**0**	**610**	**-2.388**	**33.214**	**0**	**610**	**-2.295**	**31.528**

OVERZICHT RESERVES 2019-2023		Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo	Rente	Storting	Onttrekking	Saldo
X € 1.000		31-12-2018				31-12-2019				31-12-2020				31-12-2021				31-12-2022				31-12-2023
RESERVES DEKKING AFSCHRIJVINGSLASTEN																						
72038	Huisvestingskosten schoolgebouwen	**215**	3	0	-32	**186**	3	0	-30	**159**	2	0	-28	**133**	2	0	-26	**109**	2	0	-26	**85**
71095	De Bolster Horizonschool	**776**	12	0	-41	**747**	11	0	-40	**718**	11	0	-40	**689**	10	0	-40	**659**	10	0	-39	**630**
79020	Brede school centrum Lith	**3.397**	51	0	-202	**3.246**	49	0	-208	**3.087**	46	0	-206	**2.928**	44	0	-204	**2.768**	42	1.710	-202	**4.318**
72183	Nieuwbouw school Geffen	**812**	12	0	-38	**786**	12	0	-38	**760**	11	0	-38	**733**	11	0	-37	**707**	11	0	-37	**681**
72074	RNB/Sportcomplex Herpinia	**88**	1	0	-19	**71**	1	0	-18	**53**	1	0	-18	**36**	1	0	-18	**19**	0	0	-18	**2**
72144	Kleedaccommodatie Amstelhoef	**932**	14	0	-39	**906**	14	0	-39	**881**	13	0	-38	**856**	13	0	-38	**831**	12	0	-38	**806**
79019	Sportpark de Akkeren	**482**	7	0	-31	**458**	7	0	-30	**435**	7	0	-30	**412**	6	0	-30	**388**	6	0	-29	**365**
72135	Kunstgrasveld Talentencampus	**813**	12	0	-67	**759**	11	0	-66	**704**	11	0	-65	**650**	10	0	-64	**595**	9	0	-63	**540**
72221	Kleedaccommodatie MOSA'14	**294**	4	0	0	**298**	4	0	-12	**291**	4	0	-12	**283**	4	0	-12	**276**	4	0	-11	**269**
72152	Revitalisering Koppelsteeg	**302**	5	0	-17	**290**	4	0	-16	**278**	4	0	-16	**266**	4	0	-16	**254**	4	0	-16	**242**
72224	Rusheuvel	**150**	2	0	0	**152**	2	0	-15	**140**	2	0	-15	**127**	2	0	-14	**115**	2	0	-14	**102**
72216	Investeringen openbare ruimte centrum	**494**	7	321	0	**822**	12	0	-29	**806**	12	0	-29	**789**	12	0	-28	**772**	12	0	-28	**756**
72209	Nieuwbouw hertenkamp	**51**	1	0	-4	**48**	1	0	-4	**45**	1	0	-4	**41**	1	0	-4	**38**	1	0	-4	**35**
72191	Bouwkundige aanpassingen Museum Jan Cunen	**907**	14	0	-35	**885**	13	0	-35	**863**	13	0	-35	**841**	13	0	-34	**819**	12	0	-34	**798**
72219	Kapitaallasten investeringen mobiliteit	**789**	12	0	-35	**765**	11	0	-35	**742**	11	0	-35	**718**	11	0	-34	**695**	10	0	-34	**671**
72228	Kapitaallasten bomen	**0**	0	0	0	**0**	0	330	0	**330**	5	330	-10	**655**	10	330	-21	**973**	15	0	-31	**957**
72220	Projecten VRI 2017	**275**	4	496	-24	**751**	11	0	-64	**698**	10	0	-63	**646**	10	0	-62	**593**	9	0	-62	**541**
72127	Parkeergarage	**866**	13	0	-35	**844**	13	0	-35	**822**	12	0	-35	**799**	12	0	-35	**776**	12	0	-35	**752**
72128	Fietsenstallingen	**72**	1	0	-8	**65**	1	0	-8	**59**	1	0	-8	**52**	1	0	-8	**45**	1	0	-7	**38**
72122	Brutering woonwagens	**161**	2	0	-9	**154**	2	0	-9	**148**	2	0	-9	**141**	2	0	-9	**134**	2	0	-9	**127**
72210	Brandweerkazerne Ravenstein	**516**	8	0	0	**524**	8	0	-177	**355**	5	0	0	**360**	5	0	0	**365**	5	0	0	**371**
71084	Gemeentehuis	**11.390**	171	0	-721	**10.841**	163	0	-712	**10.291**	154	0	-704	**9.741**	146	0	-696	**9.191**	138	0	-688	**8.641**
TOTAAL RESERVES DEKKING AFSCHRIJVINGSLASTEN		**23.781**	**357**	**817**	**-1.356**	**23.599**	**354**	**330**	**-1.620**	**22.662**	**340**	**330**	**-1.436**	**21.896**	**328**	**330**	**-1.430**	**21.125**	**317**	**1.710**	**-1.425**	**21.727**
TOTAAL RESERVES		**122.702**	**1.169**	**18.454**	**-26.704**	**115.622**	**1.120**	**18.749**	**-19.446**	**116.046**	**1.126**	**7.178**	**-8.654**	**115.696**	**1.143**	**3.957**	**-5.827**	**114.969**	**1.149**	**4.962**	**-7.305**	**113.775**